

มหาวิทยาลัยศรีปทุม
SRIPATUM UNIVERSITY

รายงานการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน

เรื่อง

การประเมินการจัดการเรียนการสอนวิชา

IMG 527 การบริหารการดำเนินงานและการผลิต

THE EVALUATION OF TEACHING AND LEARNING IN IMG 527

OPERATION AND PRODUCTION MANAGEMENT

ณัฐพันธ์ เผ่าพันธ์

งานวิจัยนี้ ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยจากมหาวิทยาลัยศรีปทุม

ปีการศึกษา 2554

กิตติกรรมประกาศ

รายงานการวิจัยฉบับนี้ดำเนินการสำเร็จตามกำหนดระยะเวลาเนื่องจากได้รับความกรุณาและความช่วยเหลืออย่างดียิ่งจาก ดร.สาธิตา สกุตรัตนกุลชัย (ที่ปรึกษาโครงการวิจัย) สำหรับคำแนะนำ และความเอาใจใส่ดูแลในการติดตามความก้าวหน้า ผู้วิจัยขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอขอบคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิจิต อู่อ้น (คณบดีวิทยาลัยบัณฑิตศึกษาด้านการจัดการ) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พรวรรณ นันทแพทย์ รองคณบดีคณะบริหารธุรกิจ อาจารย์วันวิสา ค่วนตระกูลศิลป์ คณาจารย์ผู้ร่วมสอนทุกท่าน และนักศึกษาที่ลงทะเบียนรายวิชา IMG 527 การบริหารการดำเนินงานและการผลิต ภาคการศึกษาที่ 2/2554 ที่ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดีในการให้ข้อมูลในการประเมิน นอกจากนี้ ขอขอบคุณ ดร.สิรินทร สินจินดาวงศ์ (ผู้อำนวยการศูนย์สนับสนุนและพัฒนาการเรียนการสอน) และอาจารย์วิสาลักษณ์ สิทธิขุนทด สำหรับการให้ความช่วยเหลือเรื่องกระบวนการขอรับทุนวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน

สุดท้ายนี้ ขอขอบคุณมหาวิทยาลัยศรีปทุมสำหรับทุนอุดหนุนการวิจัย และผู้ที่ได้ให้ความช่วยเหลือทุกคนที่ทำให้ผู้วิจัยสามารถดำเนินการวิจัยสำเร็จตามแผน ซึ่งองค์ความรู้ที่ได้รับจากการทำวิจัยจะนำไปใช้ประโยชน์เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนการสอนวิชา IMG527 ให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อไป

ณัฐพันธ์ เผ่าพันธ์

สิงหาคม 2555

หัวข้อวิจัย : การประเมินการจัดการเรียนการสอนวิชา IMG 527 การบริหารดำเนินงานและการผลิต
ผู้วิจัย : นายณัฐสพันธ์ เผ่าพันธ์
หน่วยงาน : วิทยาลัยบัณฑิตศึกษาด้านการจัดการ มหาวิทยาลัยศรีปทุม
ปีที่พิมพ์ : พ.ศ. 2555

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่องนี้เป็นการศึกษาเชิงการประเมิน ซึ่งมีวัตถุประสงค์ 2 ข้อ คือ (1) เพื่อประเมินการจัดการเรียนการสอนวิชา IMG 527 การบริหารดำเนินงานและการผลิต ภาคการศึกษาที่ 2/2554 และ (2) เพื่อให้ข้อเสนอแนะในการพัฒนาและปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนวิชา IMG 527 โดยแหล่งข้อมูลและผู้ให้ข้อมูลในงานวิจัย แบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ (1) แหล่งข้อมูลประเภทเอกสาร และ (2) แหล่งข้อมูลประเภทบุคคล โดยผู้ให้ข้อมูลทุกคนเป็นผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key informant) ที่ได้มาจากวิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Selection) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย มีจำนวน 4 ฉบับ โดยพิจารณาตามประเภทของแหล่งข้อมูลหรือผู้ให้ข้อมูลสำคัญในการประเมิน ประกอบด้วย (1) แบบบันทึกข้อมูล (2) แบบสัมภาษณ์ (3) แบบสอบถาม เกี่ยวกับข้อมูลนักศึกษา ความคิดเห็น และความพึงพอใจที่มีต่อการเรียนการสอนวิชา IMG 527 และ (4) แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียน การวิจัยครั้งนี้ใช้ระยะเวลา จำนวน 6 เดือน โดยผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ส่วนข้อมูลเชิงคุณภาพ ได้แก่ การวิเคราะห์เนื้อหา และการจัดกลุ่มตามประเด็นที่ต้องการศึกษา ผลการวิจัยพบว่า

1. การประเมินบริบท ปัจจัยนำเข้า กระบวนการ และผลผลิต ของการจัดการเรียนการสอนวิชา IMG 527 การบริหารดำเนินงานและการผลิต ภาคการศึกษาที่ 2/2554 พบว่า ผ่านเกณฑ์ทุกตัวแปร สำหรับตัวแปรที่ควรนำมาพิจารณาเป็นพิเศษเพื่อปรับปรุงให้ดียิ่งขึ้น ได้แก่ (1) ด้านปัจจัยนำเข้า ประกอบด้วย คุณวุฒิของอาจารย์ผู้สอน ประสิทธิภาพการสอนของอาจารย์ผู้สอน ความพร้อมของโครงการสอน แผนการสอน เอกสารประกอบการสอน และการจัดเตรียมสื่อที่ใช้ประกอบการสอน และ (2) ด้านกระบวนการ ประกอบด้วย กิจกรรมการเรียนการสอน การใช้เทคโนโลยีเพื่อช่วยในการสอน และปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนและผู้เรียน

2. ข้อเสนอแนะในการจัดการเรียนการสอนวิชา IMG 527 มีจำนวน 15 ข้อ ได้แก่ ด้านบริบท จำนวน 3 ข้อ ด้านปัจจัยนำเข้า จำนวน 5 ข้อ ด้านกระบวนการ จำนวน 4 ข้อ และด้านผลผลิต จำนวน 3 ข้อ โดยสารสนเทศและข้อเสนอแนะที่ได้จากการประเมินควรนำไปใช้ประโยชน์ในการวางแผนพัฒนาและปรับปรุงในปีการศึกษา 2555

คำสำคัญ: การบริหารดำเนินงานและการผลิต การวิจัยเชิงประเมิน การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน

Research Title : The Evaluation of Teaching and Learning in IMG 527 Operation and production managementt

Name of Researcher : Natsapan Paopun

Name of Institution : Graduate College of Management, Sripatum University

Year of Publication : B.E. 2555

ABSTRACT

The objectives of this evaluation research were (1) to evaluate teaching and learning in the subject “IMG 527 Operation and production management,” and (2) to give suggestions about the development and improvement of teaching and learning in the subject of IMG 527. The source of data and the key informants were divided into two categories; (1) documents and (2) persons selected by purposive selection technique. Four types of research instruments were included as ; (1) a data record, (2) an interview form, (3) a questionnaire, and (4) an observation form. This research was conducted within six months and the researcher himself collected data. The descriptive statistics for quantitative data used in this research comprised frequency, percentage, arithmetic mean and standard deviation. As for qualitative data, content analysis and qualitative theme classification method were used. The significant research findings were as follows:

1. The evaluation of context, input, process, and product of teaching and learning in the subject “IMG 527 Operation and production management” in semester 2/2011 found that all the variables met the acceptable standard. The selected variables for better improvement consisted of (1) input factor; lecturers’ doctorates, lecturers’ teaching experiences, the readiness of course syllabus, teaching plan and teaching document, and teaching material preparation, and (2) process factor; teaching and learning activities, technology use, and interaction between lecturers and students.

2. There were 15 suggestions of teaching and learning in the subject of IMG 527 comprising (1) context factor; three suggestions, (2) input factor; five suggestions, (3) process factor; four suggestions, and (4) product factor; three suggestions. The evaluation information and those suggestions should be utilized for developing and improving this subject in the 2012 academic year.

Keywords: Operation and production management, Evaluation research, Classroom action research

สารบัญ

บทที่	หน้า
1	บทนำ..... 1
	ความสำคัญและที่มาของปัญหาวิจัย..... 1
	คำถามการวิจัย..... 3
	วัตถุประสงค์ของการวิจัย..... 3
	ขอบเขตของการวิจัย..... 4
	นิยามศัพท์เฉพาะ..... 4
	ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ..... 4
	กรอบแนวคิดในการวิจัย..... 5
2	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง..... 6
	ตอนที่ 1 คำอธิบายรายวิชา IMG 527 การบริหารการดำเนินงานและการผลิต..... 6
	ตอนที่ 2 โมเดลการประเมินแบบ CIPP 7
	ตอนที่ 3 แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนในระดับอุดมศึกษา..... 9
	3.1 แนวคิดเกี่ยวกับการสอนแบบทีม..... 14
	3.2 แนวคิดเกี่ยวกับการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ..... 14
	ตอนที่ 4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง..... 15
3	วิธีดำเนินการวิจัย..... 20
	แบบแผนการวิจัย (Research design)..... 20
	(1) เป้าหมายของการประเมิน..... 21
	(2) แหล่งข้อมูลและผู้ให้ข้อมูลในการประเมิน..... 21
	การออกแบบการเลือกตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย (Sampling design)..... 21
	การออกแบบการวัด (Measurement design)..... 22

สารบัญ (ต่อ)

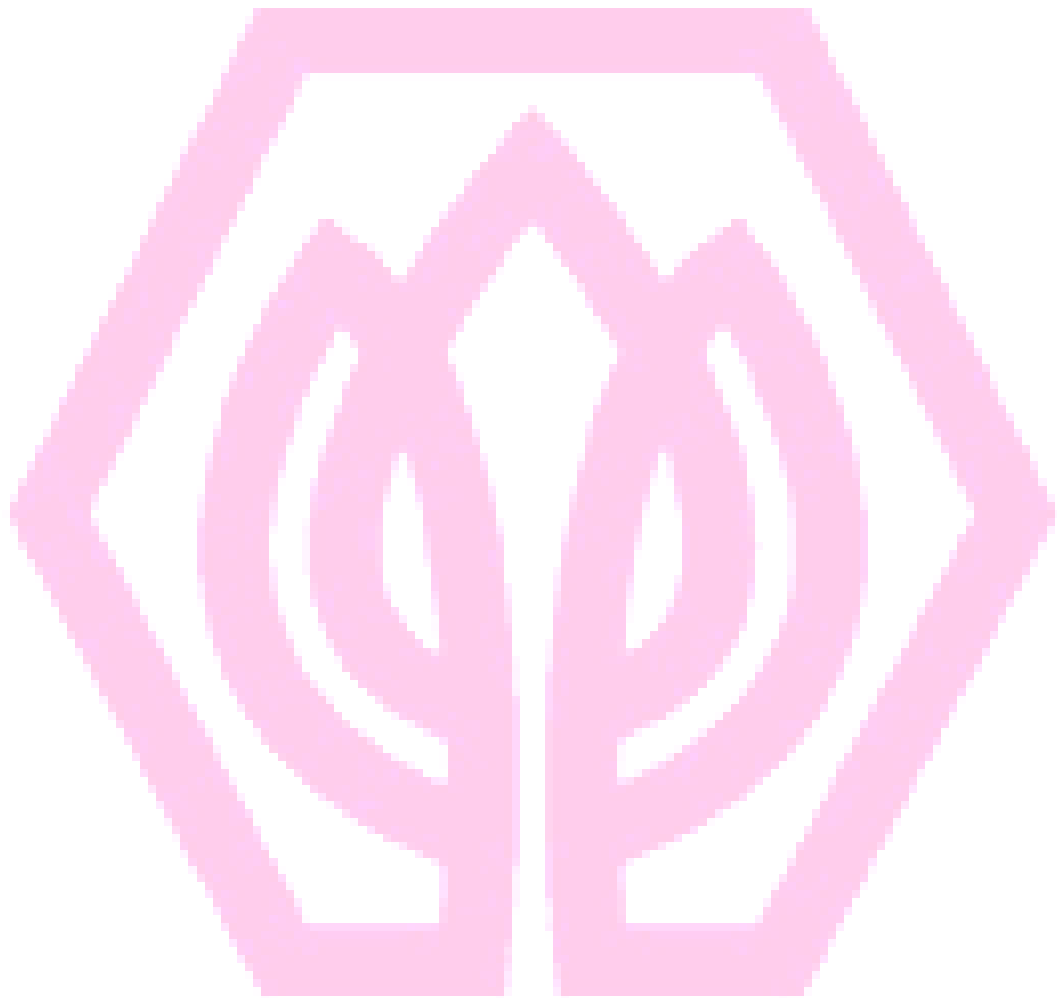
	หน้า
(1) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	22
(2) การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	24
(3) การวิเคราะห์ข้อมูล.....	24
ขั้นตอนและแผนดำเนินการวิจัย.....	24
(1) ขั้นตอนดำเนินการวิจัย.....	25
(2) แผนดำเนินการวิจัย.....	25
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	27
ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้ข้อมูลในการประเมิน.....	27
ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของนักศึกษา.....	28
ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน.....	30
ตอนที่ 4 ความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนวิชา IMG 527.....	32
ตอนที่ 5 ผลการประเมินบริบท ปัจจัยนำเข้า กระบวนการ และผลผลิต และข้อเสนอแนะ ของการจัดการเรียนการสอนวิชา IMG 527 การบริหารการดำเนินงานและการผลิต.....	35
5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	41
สรุปผลการวิจัย.....	42
อภิปรายผลการวิจัย.....	44
ข้อเสนอแนะ.....	47
บรรณานุกรม.....	49
ภาคผนวก.....	51
ภาคผนวก ก เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	52
ประวัติย่อผู้วิจัย.....	60

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย จำแนกตามองค์ประกอบ ตัวแปร และผู้ให้ข้อมูลในการประเมิน.....	22
2	การดำเนินการวิจัย.....	26
3	จำนวนผู้ให้ข้อมูลสำคัญในการประเมิน (ที่คาดหวัง และที่เก็บจริง).....	27
4	จำนวนและร้อยละของข้อมูลทั่วไปของนักศึกษา	28
5	ความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน.....	30
6	ความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนวิชา IMG 527.....	32
7	ผลการประเมินบริบท ปัจจัยนำเข้า กระบวนการ และผลผลิต และข้อเสนอแนะของการจัดการเรียนการสอนวิชา IMG 527.....	35

สารบัญแผนภาพ

แผนภาพที่		หน้า
1	กรอบแนวคิดในการวิจัย	5
2	ความสัมพันธ์ของโมเดล CIPP และการตัดสินใจ.....	8

บทที่ 1

บทนำ

ความสำคัญและที่มาของปัญหาวิจัย

จากพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 หมวด 4 มาตรา 24 (5) กล่าวว่า “ส่งเสริมสนับสนุนให้ครูผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศสภาพแวดล้อม สื่อการเรียนการสอนและอำนวยความสะดวกให้เกิดการเรียนรู้และมีความรอบรู้ รวมทั้งสามารถใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ไปพร้อมกันจากสื่อการเรียนการสอน และแหล่งวิทยาการประเภทต่าง ๆ” และมาตรา 30 กล่าวว่า “ให้สถานศึกษาพัฒนากระบวนการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพรวมทั้งการส่งเสริมให้ผู้สอนสามารถวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียนในแต่ละระดับการศึกษา” นั้นหมายถึงการจัดการเรียนการสอนในยุคปฏิรูปการศึกษา อาจารย์ผู้สอนไม่ได้จำกัดอยู่เพียงการสอน (Teaching) เท่านั้น เพราะจากพระราชบัญญัติการศึกษา 2542 ที่เน้นการทำวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ที่กำหนดให้เป็นภารกิจของอาจารย์ผู้สอนด้วย เพื่อนำผลการวิจัยมาใช้ในการปรับปรุงกระบวนการเรียนการสอน (มาตราที่ 30) เป็นการทำวิจัยพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา มุ่งให้ผู้บริหารทำการวิจัยและนำผลการวิจัยมาประกอบการตัดสินใจ รวมทั้งจัดทำนโยบายและวางแผนบริหารจัดการศึกษาให้เป็นองค์กรที่นำไปสู่ คุณภาพการจัดการศึกษา และเป็นแหล่งสร้างเสริมประสบการณ์เรียนรู้ของผู้เรียนอย่างมีคุณภาพ

รายวิชา IMG 527 การบริหารการดำเนินงานและการผลิต เป็นวิชาที่อยู่ในหมวดวิชาบังคับของหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต วิทยาลัยบัณฑิตศึกษาด้านการจัดการ มหาวิทยาลัยศรีปทุม โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนานักศึกษาให้มีความรู้ ความเข้าใจ และสามารถประยุกต์ความรู้เกี่ยวกับการผลิตสินค้าและบริการ เพื่อให้องค์กรมีขีดความสามารถในการแข่งขัน โดยนักศึกษาจะต้องลงทะเบียนเรียนในปีที่ 1 ภาคการศึกษาที่ 2 ตามที่ระบุไว้ในแผนการศึกษาของหลักสูตร

การจัดการเรียนการสอนวิชา IMG 527 การบริหารการดำเนินงานและการผลิตในอดีตที่ผ่านมา ใช้เทคนิควิธีการสอนแบบอาจารย์ผู้สอนรับผิดชอบเพียงคนเดียว ซึ่งเป็นภาระที่อาจารย์ผู้สอนต้องรับผิดชอบมาก หรือเรียกว่าการสอนแบบไม่มีผู้นำทีม (Associate type) ซึ่งผู้สอนแต่ละท่านจะวางแผน กำหนดกิจกรรม และใช้เทคนิคการสอนที่ต่างกันหลายรูปแบบ และตั้งแต่ปี

การศึกษา 2554 เป็นต้นมา ทางวิทยาลัยบัณฑิตศึกษาได้จัดรูปแบบการเรียนการสอนใหม่ โดยเป็นการสอนแบบเป็นทีม (Team teaching method/Co teaching) (Espinor, 2009; Anderson & Speck, 1998) หรือการสอนแบบร่วมมือ (Cooperative teaching) (Bauwens & Hourcade, 1995) โดยกำหนดให้มีผู้สอนอย่างน้อยจำนวน 2 คน สอนในหัวข้อที่ต่างกันตามที่ระบุไว้ในคำอธิบายรายวิชา แต่ลักษณะของการสอนในวิชา IMG 527 การบริหารการดำเนินงานและการผลิต

การสอนแบบทีมในวิชา IMG 527 การบริหารการดำเนินงานและการผลิต อาจมีข้อดีหลายประการ เช่น ผู้สอนแต่ละคนได้แสดงความสามารถในการสอนอย่างเต็มที่ หรือผู้เรียนได้รู้จักและได้เรียนรู้กับผู้สอนหลายแบบทำให้ไม่เบื่อหน่าย เป็นต้น อย่างไรก็ตาม การจัดการเรียนการสอนในวิชา IMG 527 ซึ่งเป็นการสอนแบบทีมที่ไม่มีผู้นำทีม ก็อาจจะนำมาสู่ปัญหาหรืออุปสรรคที่ไม่คาดหวัง เช่น ผู้สอนไม่ได้วางแผนร่วมกันในการสอนซึ่งอาจทำให้คุณภาพในการสอนลดลง เสียเวลาในการเตรียมการสอนมากเนื่องจากต้องกำหนดหัวข้อร่วมกัน ความไม่เข้าใจเรื่องรูปแบบการทำงานเป็นทีมของผู้สอนบางท่าน การเตรียมสื่อการสอนให้มีจำนวนมากพอ เป็นต้น

นอกจากประเด็นเรื่องการสอนแบบทีมแล้ว ในการจัดการเรียนการสอนวิชา IMG 527 การบริหารการดำเนินงานและการผลิต ซึ่งเป็นการเรียนการสอนสำหรับนักศึกษาระดับปริญญาโท โดยธรรมชาติของวิชานี้ จะมีเนื้อหาที่ค่อนข้างซับซ้อนและยากต่อการทำความเข้าใจ ยกอีกทั้งเป็นการวิเคราะห์คำนวณค่อนข้างมาก ดังนั้น ความแตกต่างระหว่างนักศึกษา เช่น พื้นความรู้เดิม หรือสาขาวิชาที่จบในระดับปริญญาโท เป็นต้น ก็อาจเป็นอีกปัจจัยที่ส่งผลทำให้การเรียนการสอนวิชานี้ไม่ได้คุณภาพอย่างที่ควรจะเป็น หรือปัญหาอื่นๆ เช่น เนื้อหาที่สอนไม่เหมาะสม (อุทุมพร จามรมาน, 2539) ซึ่งจากข้อมูลในอดีตพบว่านักศึกษาที่เรียนวิชา IMG527 จะได้ผลการเรียนที่ต่ำกว่าวิชาอื่นๆ โดยเฉลี่ย

จะเห็นได้ว่า การจัดการเรียนการสอนในระดับบัณฑิตศึกษาคงจะต้องพิจารณาปัจจัยต่างๆหลายประการ เช่น การจัดผู้สอน การกำหนดหัวข้อตามคำอธิบายรายวิชา การจัดเตรียมเนื้อหาให้เหมาะสมกับผู้เรียนที่ไม่ได้มีพื้นฐานด้านการบริหารธุรกิจมาก่อน การใช้เทคโนโลยีและสื่อประกอบการสอน การเลือกกิจกรรมการเรียนการสอนที่เหมาะสม การวัดและประเมินผลผู้เรียน เป็นต้น

ทฤษฎีหรือโมเดลที่เหมาะสมที่จะนำมาใช้ประเมินการจัดการเรียนการสอนวิชา IMG527 การบริหารการดำเนินงานและการผลิต คือ โมเดล CIPP (Context-Input-Process-Product) หรือการประเมินบริบท-ปัจจัยนำเข้า-กระบวนการ-ผลผลิต ที่เสนอโดย Stufflebeam (1971) เนื่องจากเป็นโมเดลที่ประเมินได้ครอบคลุมกระบวนการจัดการเรียนการสอน (ก่อน ระหว่าง และหลังการจัดการเรียนการสอน) และครอบคลุมองค์ประกอบของการประเมินที่มี

ประสิทธิภาพและประสิทธิผล ได้แก่ การประเมินความก้าวหน้า (Formative evaluation) และการประเมินสรุปรวม (Summative evaluation)

จากเหตุผลที่กล่าวมาข้างต้น ทำให้ผู้วิจัยสนใจที่จะประเมินเพื่อตัดสินใจหรือเพื่อตัดสินคุณค่า (Value judgment) ของการจัดการเรียนการสอนวิชา IMG 527 การบริหารการดำเนินงานและการผลิต ซึ่งเป็นสิ่งจำเป็นและจะทำให้ได้สารสนเทศที่เป็นประโยชน์ต่อการปรับปรุงหรือพัฒนาการเรียนการสอนให้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้นต่อไป

คำถามการวิจัย

1. บริบท ปัจจัยนำเข้า กระบวนการ และผลผลิตของการจัดการเรียนการสอน IMG 527 การบริหารการดำเนินงานและการผลิต เป็นอย่างไร
2. ข้อเสนอแนะในการพัฒนาและปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนในวิชา IMG 527 การบริหารการดำเนินงานและการผลิต มีประเด็นอะไรบ้าง

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อประเมินการจัดการเรียนการสอนวิชา IMG 527 การบริหารการดำเนินงานและการผลิต ภาคการศึกษาที่ 2/2554
2. เพื่อให้ข้อเสนอแนะในการพัฒนาและปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนวิชา IMG 527 การบริหารการดำเนินงานและการผลิต

ขอบเขตการวิจัย

1. เป้าหมายของการประเมิน การวิจัยครั้งนี้มุ่งประเมินการเรียนการสอนวิชา วิชา IMG 527 การบริหารการดำเนินงานและการผลิต ภาคการศึกษาที่ 2/2554
2. แหล่งข้อมูล/ผู้ให้ข้อมูลในการประเมิน แบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ
  - 1) แหล่งข้อมูลประเภทเอกสาร ได้แก่ เนื้อหาของหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต โครงการสอนและแผนการสอนวิชา IMG 527 การบริหารการดำเนินงานและการผลิต ภาคการศึกษาที่ 2/2554 และเอกสารประกอบการสอนวิชา IMG527 และ 2) แหล่งข้อมูลประเภทบุคคล ได้แก่ คณบดีวิทยาลัยบัณฑิตศึกษาด้านการจัดการ จำนวน 1 คน ผู้อำนวยการหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต จำนวน 2 คน อาจารย์ผู้สอนวิชา IMG 527 ภาคการศึกษาที่ 2/2554 จำนวน 2 คน และนักศึกษาที่ลงทะเบียนในรายวิชา IMG527 ภาคการศึกษาที่ 2/2554 จำนวน 75 คน

3. ขอบเขตของเนื้อหา มี 4 ประเด็น คือ บริบท ปัจจัยนำเข้า กระบวนการ และ ผลผลิต ของการจัดการเรียนการสอนวิชา IMG527 การบริหารการดำเนินงานและการผลิต ที่เปิดสอนในภาคการศึกษาที่ 2/2554

4. ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย จำนวน 5 เดือน (ระหว่างเดือนมกราคม 2555- พฤษภาคม 2555) โดยแบ่งออกเป็น 2 ระยะ คือ ระยะที่ 1 การประเมินบริบท ปัจจัยนำเข้า กระบวนการ และผลผลิต และระยะที่ 2 การจัดทำข้อเสนอแนะในการพัฒนาและปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนวิชา IMG 527 การบริหารการดำเนินงานและการผลิต

นิยามศัพท์เฉพาะ

บริบท (Context) หมายถึง ความต้องการจำเป็นในการเรียนวิชา IMG 527 การบริหารการดำเนินงานและการผลิต คำอธิบายรายวิชา IMG527 ในหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต และความรู้พื้นฐานด้านการบริหารการผลิตของผู้เรียน

ปัจจัยนำเข้า (Input) หมายถึง การกำหนดจำนวนอาจารย์ผู้สอนในรายวิชา IMG 527 การบริหารการดำเนินงานและการผลิต คุณวุฒิและประสบการณ์การสอนของอาจารย์ผู้สอน ความพร้อมของโครงการสอน แผนการสอน และเอกสารประกอบการสอน และการจัดเตรียมสื่อที่ใช้ประกอบการสอน

กระบวนการ (Process) หมายถึง วันและช่วงเวลาในการจัดการเรียนการสอนวิชา IMG527 การบริหารการดำเนินงานและการผลิต กิจกรรมการเรียนการสอน การใช้เทคโนโลยีเพื่อช่วยในการสอน และปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนและผู้เรียน

ผลผลิต (Product) หมายถึง ร้อยละของนักศึกษาที่เข้าเรียนในวิชา IMG527 การบริหารการดำเนินงานและการผลิต ความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการเรียนการสอนวิชา IMG 527 และเกรดของนักศึกษาในวิชา IMG527 ภาคการศึกษาที่ 2/2554

ข้อเสนอแนะ (Recommendation) หมายถึง แนวทางการพัฒนาหรือปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนวิชา IMG527สำหรับปีการศึกษา 2555

นักศึกษา (Student) หมายถึง นักศึกษาปัจจุบันที่กำลังศึกษาในหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต และลงทะเบียนในรายวิชา IMG527 ภาคการศึกษาที่ 2/2554

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

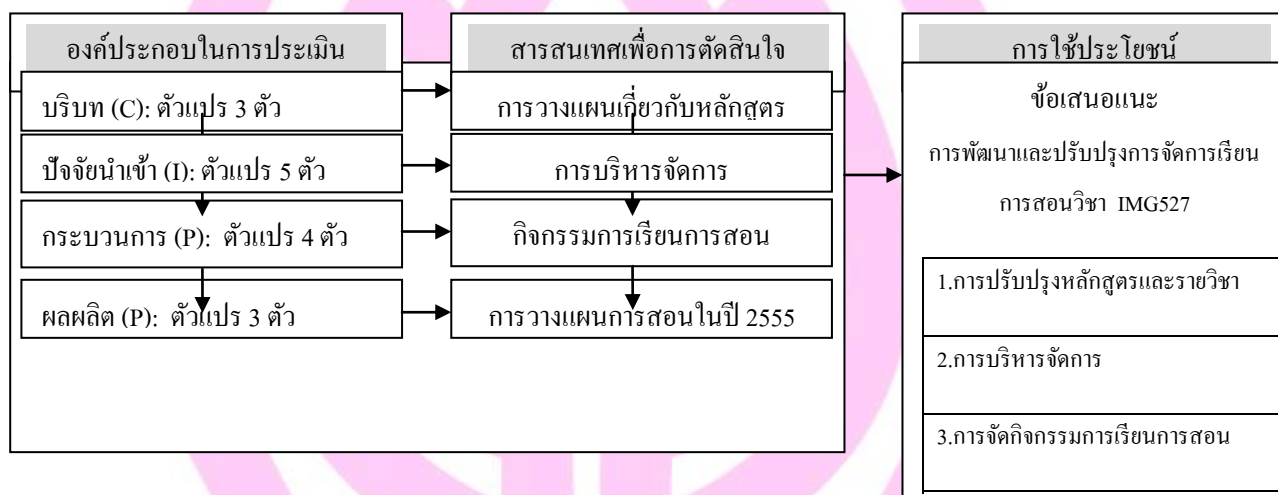
1. สารสนเทศเกี่ยวกับบริบท ปัจจัยนำเข้า กระบวนการ และผลผลิต ของการจัดการเรียนการสอนวิชา IMG 527 การบริหารการดำเนินงานและการผลิต ภาคการศึกษาที่ 2/2554

ที่ทำให้เราสามารถนำไปใช้ในการพัฒนาและปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนวิชา IMG 527 ในปีการศึกษาต่อไป

2. ผู้ที่สนใจในการทำวิจัยด้านการประเมินการเรียนการสอน สามารถนำรูปแบบการดำเนินการวิจัยนี้ไปพัฒนาใช้ในสถาบันการศึกษาต่างๆ ได้

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยเรื่องนี้เป็น การวิจัยเชิงประเมิน (Evaluation Research) โดยผสมผสานระหว่างโมเดล CIPP (Stufflebeam, 1971) ซึ่งประกอบด้วยบริบท ปัจจัยนำเข้า กระบวนการ และผลผลิต ของการจัดการเรียนการสอน วิชา IMG 527 การบริหารการดำเนินงานและการผลิต ภาคการศึกษาที่ 2/2554 กรอบแนวคิดในการวิจัยที่แสดงถึงตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาแสดงในแผนภาพที่ 1

แผนภาพที่ 1
กรอบแนวคิดในการวิจัย

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อประเมินการจัดการเรียนการสอนวิชา IMG 527 การบริหารการดำเนินงานและการผลิต ภาคการศึกษาที่ 2/2554 และเพื่อต้องการทราบข้อเสนอแนะในการพัฒนาและปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนวิชา IMG 527 การบริหารการดำเนินงานและการผลิต เพื่อให้ได้มาซึ่งตัวแปรต่างๆ ที่ใช้ในการศึกษา ผู้วิจัยได้ทบทวนเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยแบ่งออกเป็น 4 ประเด็น ดังนี้

ตอนที่ 1 คำอธิบายรายวิชา IMG 527 การบริหารการดำเนินงานและการผลิต

ตอนที่ 2 โมเดลการประเมินแบบ CIPP

ตอนที่ 3 แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนในระดับอุดมศึกษา

3.1 แนวคิดเกี่ยวกับการสอนแบบทีม

3.2 แนวคิดเกี่ยวกับการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

ตอนที่ 4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ตอนที่ 1 คำอธิบายรายวิชา IMG 527 การบริหารการดำเนินงานและการผลิต

หลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีปทุม ได้บรรจุรายวิชา IMG 527 การบริหารการดำเนินงานและการผลิต ไว้ในหมวดวิชาบังคับ ซึ่งนักศึกษาระดับปริญญาโทของหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิตทุกคนจะต้องลงทะเบียนเรียน คำอธิบายรายวิชา (Course description) ของวิชา IMG527 มีรายละเอียดดังนี้คือ

“ลักษณะความสำคัญของการผลิต ปัจจัยเกี่ยวกับการตัดสินใจในการผลิต ซึ่งรวมถึงระบบการผลิต การจัดการเพื่อการผลิต การวางแผนเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ และกำลังการผลิต การวางแผน และกระบวนการผลิต การเลือกสถานที่ตั้งโรงงาน การควบคุมคุณภาพและปริมาณ ระบบบำรุงรักษา ระบบการจัดซื้อ และระบบการควบคุมสินค้าคงเหลือ ระบบการบริหารจัดการห่วงโซ่อุปทาน โดยศึกษาจากกรณีศึกษา พร้อมทั้งประยุกต์ใช้ในอุตสาหกรรมและบริการ”

วิชาการบริหารการดำเนินงานและการผลิต เป็นวิชาแกนหลักของหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต ที่นักศึกษาในหลักสูตรทุกสาขาวิชาต้องเรียน ดังนั้นวิชานี้ถือได้ว่ามีความสำคัญยิ่งที่ผู้บริหารหลักสูตรจะต้องทำการประเมินประสิทธิภาพการเรียนการสอน เพื่อที่จะได้ข้อมูลสะท้อนกลับมาในการปรับปรุงวิธีการเรียนการสอนต่อไป

ตอนที่ 2 โมเดลการประเมินแบบ CIPP

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยประเมินประสิทธิภาพการเรียนการสอน ดังนี้ผู้วิจัยได้นำเอาโมเดลการประเมินแบบ CIPP

โมเดลการประเมินเพื่อให้ได้สารสนเทศที่เป็นประโยชน์ในการตัดสินใจ หรือ CIPP Model พัฒนาโดย Stufflebeam (1971) โดยได้กำหนดประเด็นการประเมินออกเป็น 4 ประเภท ดังนี้

(1) การประเมินบริบทหรือสภาวะแวดล้อม (Context) เป็นการประเมินก่อนการดำเนินการโครงการ เพื่อพิจารณาหลักการและเหตุผล ความจำเป็นที่ต้องดำเนินโครงการ ประเด็นปัญหา และความเหมาะสมของเป้าหมายโครงการ

(2) การประเมินปัจจัยนำเข้า (Input) เป็นการประเมินเพื่อพิจารณาถึงความเป็นไปได้ของโครงการ ความเหมาะสม และความพอเพียงของทรัพยากรที่จะใช้ในการดำเนินโครงการ เช่น งบประมาณ บุคลากร วัสดุอุปกรณ์ เวลา ฯลฯ รวมทั้งเทคโนโลยีและแผนการดำเนินงาน

(3) การประเมินกระบวนการ (Process) เป็นการประเมินเพื่อหาข้อบกพร่องของการดำเนินโครงการที่จะใช้เป็นข้อมูลในการพัฒนา แก้ไข หรือปรับปรุงการดำเนินงานใน ช่วงต่อไปมีประสิทธิภาพมากขึ้น โดยมีการบันทึกไว้เป็นหลักฐานทุกขั้นตอน การประเมินกระบวนการนี้จะ เป็นประโยชน์อย่างมากต่อการค้นหาจุดเด่น หรือจุดแข็ง (Strengths) และจุดด้อย (Weakness) ของนโยบาย/แผนงาน/โครงการ ซึ่งมักจะไม่สามารถศึกษาได้ภายหลังจากสิ้นสุดโครงการแล้ว

(4) การประเมินผลผลิต (Product) เป็นการประเมินเพื่อเปรียบเทียบผลผลิตที่เกิดขึ้นกับวัตถุประสงค์ของโครงการ หรือมาตรฐานที่กำหนดไว้ รวมทั้งการพิจารณาในประเด็นของการยุบ/เลิก/ ขยาย/ปรับเปลี่ยนโครงการ แต่การประเมินผลแบบนี้มิได้ให้ความสนใจต่อเรื่องผลกระทบ (Impact) และผลลัพธ์ (Outcomes) ของนโยบาย/แผนงาน/โครงการเท่าที่ควร

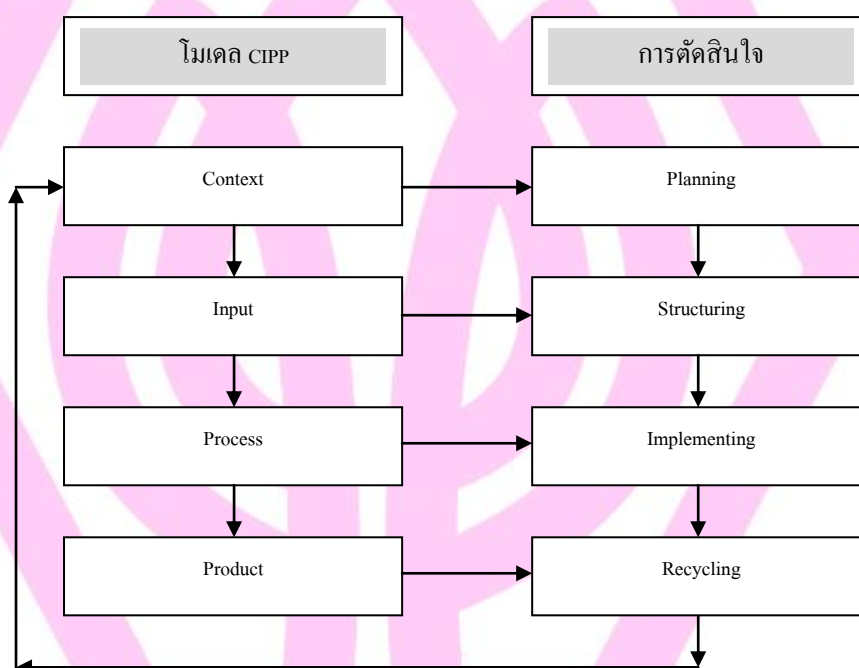
Stufflebeam ได้เสนอประเภทการตัดสินใจที่สอดคล้องกับประเด็นที่ประเมิน ดังนี้

(1) การตัดสินใจเพื่อการวางแผน (Planning Decisions) สอดคล้องกับการประเมินสภาวะแวดล้อม (Context) เป็นการตัดสินใจที่ใช้ข้อมูลจากการประเมินสภาพแวดล้อมที่ได้นำไปใช้ในการกำหนดจุดประสงค์ของโครงการ ให้สอดคล้องกับแผนการดำเนินงาน

(2) การตัดสินใจเพื่อกำหนดโครงสร้างของโครงการ (Structuring Decisions) สอดคล้องกับการประเมินปัจจัยนำเข้า (Input) เป็นการตัดสินใจที่ใช้ข้อมูลจากปัจจัยนำเข้าที่ได้ นำไปใช้ในการกำหนดโครงสร้างของแผนงาน และขั้นตอนของการดำเนินการของโครงการ

(3) การตัดสินใจเพื่อนำโครงการไปปฏิบัติ (Implementation Decisions) สอดคล้องกับการประเมินกระบวนการ (Process) เป็นการตัดสินใจที่ใช้ข้อมูลจากการประเมินกระบวนการ เพื่อพิจารณาควบคุมการดำเนินการให้เป็นไปตามแผน และปรับปรุงแก้ไขการดำเนินการให้มีประสิทธิภาพมากที่สุด

(4) การตัดสินใจเพื่อทบทวนโครงการ (Recycling Decisions) สอดคล้องกับการประเมินผลผลิต (Product) การตัดสินใจเพื่อใช้ข้อมูลจากการประเมินผลผลิต (Output) ที่เกิดขึ้นเพื่อพิจารณาการยุติ/ล้มเลิก หรือขยายโครงการที่จะนำไปใช้ในโอกาสต่อไป

แผนภาพที่ 2 ความสัมพันธ์ของโมเดล CIPP และการตัดสินใจ
(ดัดแปลงมาจาก สมหวัง พิธิยานุวัฒน์, 2544 และเขาวดี ราชย์กุล วิบูลย์ศรี, 2544)

ตอนที่ 3 แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนในระดับอุดมศึกษา

ความจำเป็นของการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนในระดับอุดมศึกษา

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ได้ระบุสาระสำคัญเกี่ยวกับเป้าหมายและหลักการของการจัดการศึกษาไว้ว่า “การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกายและสติปัญญา ความรู้ คุณธรรม และวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข” ตลอดจนแนวทางในการจัดการศึกษา (มาตรา 22) คือ “การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่า ผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุดกระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ มีกระบวนการเรียนรู้ที่หลากหลาย ตลอดจนจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมที่สอดคล้องกับความสนใจ”

จากสาระสำคัญดังกล่าว แสดงให้เห็นว่า ไม่ว่าจะเป็นการจัดการศึกษาระดับใด จะต้องยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ นอกจากนี้ มาตรา 24 ยังได้กำหนดรายละเอียดของการจัดกระบวนการเรียนรู้ว่า “ให้สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อการเรียนและอำนวยความสะดวก เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และมีความรอบรู้ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2542)

การปรับปรุงคุณภาพการจัดการเรียนการสอนในระดับอุดมศึกษา

การจัดการศึกษาของประเทศไทยในปัจจุบัน (จันทร์ชลี มาพุทธ, 2545) พบว่าส่วนใหญ่ยังไม่ได้รับการพัฒนาอย่างเต็มที่ ไม่ว่าจะเป็นด้านวิชาการ ด้านหลักสูตร ด้านเนื้อหาสาระหรือด้านกระบวนการเรียนการสอน สำหรับการเรียนรู้เป็นการศึกษาแบบท่องจำความรู้ และเรียนวิชาชีพแบบแข่งขันเพื่อตัวเอง จะเห็นได้ว่า หลังจากที่มีการประกาศใช้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2545 ได้มีความพยายามที่จะปรับปรุงคุณภาพของการจัดการเรียนการสอนในระดับอุดมศึกษามากยิ่งขึ้น ยกตัวอย่างเช่น วิชิต สุรัตน์เรืองชัย และคณะ (2549) ได้ศึกษาสภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนของคณาจารย์มหาวิทยาลัยบูรพา และความต้องการในการพัฒนาการเรียนการสอนของคณาจารย์มหาวิทยาลัยโดยการสำรวจความคิดเห็นของคณาจารย์และนิสิตจำแนกตามกลุ่มสาขาวิชา ได้แก่ กลุ่มสาขาวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และกลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ ซึ่งจากการทำงานวิจัยเรื่องดังกล่าวทำให้ทราบว่า สภาพการจัดการเรียนการสอนเป็นอย่างไร เช่น คณาจารย์จัดทำประมวลการสอนครบทุกวิชา แต่ยังคงใช้วิธีสอนแบบบรรยายมากที่สุด เป็นต้น

ตลอดจนปัญหาการจัดการเรียนการสอนของคณาจารย์ เช่น ไม่มีเวลาเตรียมการสอนเนื่องจากภาระงานสอนและงานอื่นๆ มากเกินไป อาจารย์ขาดเทคนิคการสอน ขาดกิจกรรมการปฏิบัติ เน้นการบรรยายมากเกินไป อธิบายไม่ชัดเจน การใช้แผ่นโปสเตอร์ตัวหนังสือเล็กมองไม่ค่อยเห็น เปลี่ยนแผ่นโปสเตอร์เร็วเกินไป เครื่องฉายไม่มีคุณภาพ และไม่มีการวัดและประเมินผลเป็นระยะ เป็นต้น จากสภาพและปัญหาดังกล่าว ทำให้เกิดความต้องการพัฒนาการเรียนการสอนของคณาจารย์มหาวิทยาลัยบูรพา ซึ่งอาจจะใช้วิธีการอบรมเชิงปฏิบัติการช่วงเวลา 3-5 วัน ในหัวข้อ รูปแบบและเทคนิคการสอนแบบเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

คณะกรรมการจัดทำ แนวทางการปฏิรูปอุดมศึกษา (2542) ได้นำเสนอแนวทางการปฏิรูปการศึกษาระดับอุดมศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ไว้ 3 แนวทางหลัก คือ (1) การปฏิรูประบบอุดมศึกษา (2) การปฏิรูปโครงสร้างการบริหารอุดมศึกษา และ (3) การปฏิรูปการบริหารและจัดการสถาบันอุดมศึกษา สรุปได้ดังนี้

(1) การปฏิรูประบบอุดมศึกษา

ยึดหลักเอกภาพด้านนโยบายและความหลากหลายในการปฏิบัติ โดยมีองค์กรระดับประเทศทำหน้าที่กำหนดนโยบาย แผน และมาตรฐานการศึกษา สนับสนุนทรัพยากร รวมทั้งติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผล ส่วนการจัดการศึกษาให้มีความหลากหลาย ยืดหยุ่นและมีจุดเน้นที่แตกต่างกันตามความพร้อมและความชำนาญของแต่ละสถาบันการศึกษา ระดับอุดมศึกษาซึ่งแบ่งเป็น 2 ระดับ คือ ระดับต่ำกว่าปริญญาและระดับปริญญา มีการจัดระบบเป็นสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ สถาบันอุดมศึกษาของเอกชน สถาบันอุดมศึกษาเฉพาะทาง และสถาบันอุดมศึกษาท้องถิ่น

(2) การปฏิรูปโครงสร้างการบริหารอุดมศึกษา

ยึดหลักเอกภาพด้านนโยบายและมาตรฐาน การกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการทั้งด้านวิชาการงบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารงานทั่วไป ไปสู่เขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา โดยให้สถาบันอุดมศึกษาระดับปริญญามีความอิสระคล่องตัวในการดำเนินงานมีเสรีภาพทางวิชาการเพื่อความเป็นเลิศ แนวทางการจัดโครงสร้างการบริหารอุดมศึกษาซึ่งแบ่งเป็น 3 ส่วนนั้นระดับประเทศมีกระทรวงการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม เป็นองค์กรกลางระดับประเทศ ทำหน้าที่กำหนดนโยบาย แผน และมาตรฐานการศึกษาทุกระดับ ทุกประเภท สนับสนุนทรัพยากร ติดตาม ตรวจสอบและประเมินผล โดยมีองค์กรหลัก 2 องค์กรทำหน้าที่บริหารและจัดการ ได้แก่ สภาการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมแห่งชาติ และคณะกรรมการการอุดมศึกษา ส่วนในระดับเขตพื้นที่การศึกษา รับผิดชอบ กำกับ ดูแลอุดมศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญาในระดับสถานศึกษานั้น สถานศึกษาที่จัดอุดมศึกษาระดับปริญญา ซึ่งเป็นนิติบุคคลให้ขึ้นตรงต่อ

คณะกรรมการการอุดมศึกษา ภายใต้การกำกับดูแลของสภาสถาบันศึกษาแต่ละแห่ง ส่วนสถาบันอุดมศึกษาเฉพาะทางในสังกัดกระทรวงอื่นๆ และสถาบันอุดมศึกษาของท้องถิ่นให้อยู่ภายใต้การกำกับของหน่วยงานนั้นๆ โดยคำนึงถึงความสอดคล้องกับนโยบาย แผน และมาตรฐานอุดมศึกษาของประเทศ ทั้งนี้สถาบันอุดมศึกษาของท้องถิ่น ให้คำนึงถึงความสอดคล้องกับความต้องการ การมีส่วนร่วม และการระดมทรัพยากรจากภายในท้องถิ่นด้วย

นอกจากนี้ ให้มีองค์กรอิสระในส่วนกลาง ได้แก่ สำนักงานรับรองมาตรฐานและประกันคุณภาพ คูแลรับผิชอบการพัฒนาเกณฑ์ วิธีการประเมินคุณภาพภายนอก และทำการประเมินผลการจัดการศึกษา สถาบันเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ทำหน้าที่ พิจารณาเสนอนโยบาย แผนส่งเสริมและประสานการวิจัย การพัฒนาและการใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา องค์กรวิชาชีพครู และผู้บริหารการศึกษา ทำหน้าที่กำหนดมาตรฐานวิชาชีพ กำกับดูแลการปฏิบัติตามมาตรฐานจรรยาบรรณ และพัฒนาวิชาชีพ ในด้านการบริหารงานบุคคล สำหรับสถาบันอุดมศึกษาระดับปริญญาของรัฐในกำกับและสถาบันอุดมศึกษาเอกชน ให้มีความอิสระคล่องตัวในการพัฒนาระบบของแต่ละสถาบัน

สำหรับสถาบันอุดมศึกษาระดับปริญญาที่เป็นส่วนราชการ ให้ขึ้นกับคณะกรรมการข้าราชการพลเรือนในมหาวิทยาลัย (ก.ม.) ส่วนสถาบันอุดมศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญา อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของคณะกรรมการข้าราชการพลเรือนในหน่วยงานการศึกษา (ก.ศ.) และคณะกรรมการข้าราชการพลเรือนในหน่วยงานการศึกษา (อ.ก.ศ.) การบริหารการเงิน ให้มีคณะกรรมการการเงินอุดมศึกษา หรือ Higher Education Finance Committee (HEFC) ภายใต้คณะกรรมการการอุดมศึกษา ทำหน้าที่กำหนดเกณฑ์และวิธีการจัดสรรเงินอุดหนุนทั่วไปให้แก่สถาบันอุดมศึกษาระดับปริญญาในกำกับของรัฐ เสนอแนะแนวทางการจัดสรรงบประมาณแก่สถาบันอุดมศึกษาทั่วไป รวมทั้งการบริหารจัดการกองทุนอุดมศึกษาที่เกี่ยวข้อง สำหรับการปฏิรูปการบริหารจัดการสถาบันอุดมศึกษานั้น ประเด็นหลักในการปฏิรูป ได้แก่ พันธกิจและภารกิจของอุดมศึกษา การบริหารและการจัดการ การบริหารวิชาการและการจัดการเรียนการสอน และการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานอุดมศึกษา โดยในส่วนที่เกี่ยวกับพันธกิจและภารกิจของอุดมศึกษานั้น นอกจากสถาบันอุดมศึกษาจะดำเนินภารกิจหลัก 4 ประการ คือ การจัดการเรียนการสอน การวิจัย การให้บริการทางวิชาการแก่สังคม และการทำนุบำรุงศิลปและวัฒนธรรมแล้ว ควรจะติดตามวิเคราะห์ เติบโตภัย แก่ปัญหา และชี้แนะทางเลือกให้กับสังคม ชุมชน และประเทศ รวมทั้งจะต้องทำหน้าที่ในการฝึกอบรมและพัฒนากำลังแรงงานของประเทศ พัฒนารูปแบบการจัดการศึกษาและฝึกอบรมให้มีความยืดหยุ่นหลากหลายเพื่อเปิดโอกาสการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต และ

จะต้องจัดให้มีระบบถ่ายโอนผลการเรียนระหว่างสถาบันอุดมศึกษาแต่ละรูปแบบ/ประเภท และจาก
 ประสบการณ์การทำงานหรือการฝึกอบรมได้ด้วย

การศึกษาระดับอุดม ศึกษาจะต้องมีความเชื่อมโยงสัมพันธ์กับการศึกษาระดับอื่น
 และระบบอื่นๆ ของสังคม การดำเนินการกิจของสถาบันต้องมีความสอดคล้องกับความต้องการ
 และการพัฒนาประเทศ แต่ละสถาบันต้องกำหนดเป้าหมายหรือพันธกิจของตนให้ชัดเจน รวมทั้ง
 ต้องมุ่งสู่ความเป็นสากล (Internationalization) บนพื้นฐานความเป็นไทยและภูมิปัญญาไทย

(3) การปฏิรูปการบริหารและจัดการสถาบันอุดมศึกษา

ต้องมีการกำหนดวิสัยทัศน์ (Vision) ของประเทศ ที่มุ่งเน้นให้การอุดมศึกษาเป็น
 กลไกในการพัฒนาคุณภาพของคนและเสริมสร้างศักยภาพในการพัฒนาประเทศ เพื่อรองรับและนำ
 การเปลี่ยนแปลง สร้างเอกภาพในการกำหนดนโยบาย แผน และมาตรฐานอุดมศึกษา และให้อิสระ
 ในการบริหารจัดการแก่สถาบันตามที่กฎหมายกำหนด มีการวางแผนอุดมศึกษาระยะยาว (Long
 term plan) เพื่อให้การพัฒนามีความต่อเนื่อง ตลอดจนการสร้างระบบบริหารจัดการที่ดี (Good
 governance) และสร้างจิตสำนึกของผู้ประกอบการ (Enterprising mentality) ในการบริหาร
 อุดมศึกษา

ในด้านการพัฒนาความเป็นอิสระในการบริหารจัดการนั้น ให้สถาบันอุดมศึกษา
 ของรัฐระดับปริญญาที่มีความพร้อมเปลี่ยนสถานภาพเป็นสถาบันอุดมศึกษาของรัฐในกำกับ ส่วน
 สถาบันที่ยังไม่พร้อมให้คงอยู่ในระบบราชการ แต่ให้มีการเตรียมความพร้อมที่จะเป็นสถาบันของ
 รัฐในกำกับ สำหรับสถาบันอุดมศึกษาเอกชนให้มีอิสระในการดำ เนินการ โดยรัฐกำหนดนโยบาย
 และมาตรฐานอย่างชัดเจนในการส่งเสริม สนับสนุนในการปฏิรูประบบการจักระบบประมาณของ
 รัฐให้กับสถาบันอุดมศึกษาใน กำกับรัฐบาลนั้น ให้จัดสรรงบประมาณเป็นเงินอุดหนุนทั่วไป
 (Block grants) เป็นรายปี ควบคู่กับการจัดระบบการคิดค่าใช้จ่ายต่อหัวและมีระบบตรวจสอบผลการ
 ดำเนินงานในลักษณะ Performance assessment สำหรับสถาบันอุดมศึกษาระดับปริญญาในระบบ
 ราชการให้ใช้ระบบงบประมาณแบบแผนงานและโครงการ (PPBS) นอกจากนี้ให้มีการระดม
 ทรัพยากรอย่างหลากหลาย สนับสนุนการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholder) ในการ
 บริหารจัดการอุดมศึกษา ให้มีการสร้างเครือข่ายและจัดกลุ่มสถาบันอุดมศึกษาในรูปแบบต่างๆ
 ส่งเสริมการกระจายโอกาสและสร้างความเสมอภาคในการเข้ารับการศึกษาระดับอุดมศึกษาอย่าง
 กว้างขวางและเป็นธรรม ตลอดจนการพัฒนาคณาจารย์และบุคลากรอุดมศึกษา การปรับบทบาท
 ของสภาสถาบัน ให้เข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบาย วางแผน ติดตามประเมินผลภายใน
 สถาบัน

ในด้านการปฏิรูปการบริหารวิชาการและการจัดการเรียนการสอนนั้น ต้องมีการพัฒนาหลักสูตรอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ก้าวทันความเปลี่ยนแปลง รูปแบบการจัดหลักสูตรและการเรียนการสอนต้องมีความหลากหลายตามความต้องการของผู้เรียนและการพัฒนาประเทศ การจัดการเรียนการสอนต้องยึดผู้เรียนเป็นหลัก โดยเน้นการพัฒนาความรู้ คุณุณธรรม และสร้างบัณฑิตให้สามารถคิดวิเคราะห์ วิจัย มีความใฝ่รู้ โดยรัฐต้องให้ความสำคัญกับการลงทุนเพื่อการวิจัย การสร้างองค์ความรู้และเทคโนโลยีเพื่อการพัฒนาประเทศ รวมทั้งส่งเสริมการพัฒนานวัตกรรม การเรียนการสอน และการปรับระบบวัดผลและประเมินผล

สถาบันอุดมศึกษาในศตวรรษใหม่นี้ นอกจากจะมีอิสระและความคล่องตัวในการบริหารจัดการแล้ว คุณภาพ นับเป็นจุดเน้นที่สำคัญของอุดมศึกษาที่พึงปรารถนา ดังนั้นในการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานอุดมศึกษา นอกจากแต่ละสถาบันต้องจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพภายในและต้องได้รับการประเมินคุณภาพจากภายนอกตามที่กฎหมายกำหนด โดยมีเกณฑ์และวิธีการที่เป็นที่ยอมรับร่วมกันแล้ว ต้องมีการกำหนดมาตรฐานกลางเพื่อการรับรองหลักสูตรที่เป็นมาตรฐานเดียวกันสำหรับสถาบันทุกประเภท นอกจากนี้ต้องส่งเสริมให้องค์กร สมาคมวิชาการ/วิชาชีพ ทั้งภาครัฐและเอกชน เข้ามามีบทบาทในการกำกับดูแลคุณภาพและมาตรฐานอุดมศึกษา มีการพัฒนาระบบข้อมูล พัฒนาตัวบ่งชี้คุณภาพ (Indicators) ตลอดจนสนับสนุนให้มีการจัดระดับ (Rating) หรือจัดอันดับ (Ranking) สถาบันอุดมศึกษา เพื่อเป็นกลไกกระตุ้นในการพัฒนาคุณภาพ และเป็นข้อมูลในการเลือกรับบริการของผู้ประสงค์จะเข้าศึกษาในระดับอุดมศึกษา ตลอดจนผู้ใช้ผลผลิตของสถาบัน เป็นต้น

สำหรับการเตรียมการปฏิรูประบบอุดมศึกษาไปสู่การเปลี่ยนแปลง (Transition management) นอกจากจะต้องมีการจัดโครงสร้างการบริหารอุดมศึกษาใหม่ ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แล้ว จะต้องมีการกำหนดแนวปฏิบัติในประเด็นต่างๆ อันเกี่ยวเนื่องกัน ทั้งในด้านการบริหารวิชาการ การบริหารงบประมาณ และการบริหารบุคลากร อันได้แก่ การเตรียมการให้สถาบันอุดมศึกษาระดับปริญญาที่มีความพร้อมออกนอกระบบอย่างเป็นระบบ การจัดให้มีระบบรับรองมาตรฐานหลักสูตร การรับรองมาตรฐานและการประเมินคุณภาพสถาบันอุดมศึกษา กลไกการรับนักศึกษาและการเทียบโอนผลการเรียนเกณฑ์การจัดตั้งและรับรองวิทยฐานะของสถาบัน การเรียกชื่อปริญญา การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร เป็นต้น ทั้งนี้ เพื่อให้เป็นเกณฑ์มาตรฐานและแนวทางปฏิบัติร่วมกันสำหรับสถาบันอุดมศึกษาแต่ละประเภทต่อไป

การปฏิรูปอุดมศึกษาตามแนวทางที่เสนอ จะประสบความสำเร็จมากน้อยเพียงใด ขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายประการ ได้แก่ กระแสสังคมที่เห็นความสำคัญและการมีส่วนร่วมและรับฟังความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้อง การร่วมมือประสานงานระหว่างหน่วยงานต่างๆ นโยบายของรัฐบาล

ที่ชัดเจนและต่อเนื่อง การพัฒนาขีดความสามารถ (Capacity building) ในการดำเนินงาน โดยเฉพาะส่วนที่เป็นปัจจัยพื้นฐาน รวมทั้งการสนับสนุนงบประมาณ ตลอดจนการนำ ข้อเสนอไปสู่การปฏิบัติ ปัจจัยดังกล่าวเกี่ยวข้องกับบุคคลหลายฝ่าย และหน่วยงาน/องค์กรจำนวนมาก การสร้างความตระหนักถึงปัจจัยดังกล่าว ย่อมก่อให้เกิดการเตรียมพร้อมและเตรียมรับ เพื่อป้องกันปัญหาอุปสรรคที่อาจเกิดขึ้น อันจะนำไปสู่ความสำเร็จในการปฏิรูป

3.1 แนวคิดเกี่ยวกับการสอนแบบทีม

เทคนิควิธีการสอนแบบทีม (Team teaching method) หรือที่เรียกว่าการสอนแบบร่วมมือ (Co teaching) (Espinoza, 2009; Anderson & Speck, 1998) หรือเทคนิคการสอนแบบร่วมแรงร่วมใจ (Cooperative teaching) (Bauwens & Hourcade, 1995) มีลักษณะสำคัญ คือ การสอนโดยกำหนดให้ 1 ห้องเรียน หรือ 1 วิชา มีผู้สอนมากกว่า 1 คน ที่รับผิดชอบร่วมกันในการกิจกรรมการเรียนการสอน และใช้วิธีการสอนหลายรูปแบบ เช่น การบรรยาย การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง การอภิปราย การสาธิต เป็นต้น สำหรับลักษณะของการสอนแบบทีมแบ่งได้เป็น 3 ลักษณะ คือ (1) แบบมีผู้นำทีม (Team leader type) (2) แบบไม่มีผู้นำทีม (Associate type) และ (3) แบบพี่เลี้ยง (Mentor type)

3.2 แนวคิดเกี่ยวกับการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (Student-centered approach) เป็นแนวคิดที่มุ่งให้ผู้เรียนมีบทบาทและมีส่วนร่วมในการเรียนการสอน ผู้เรียนจะเกิดการเรียนรู้โดยการลงมือกระทำแก้ปัญหา หรือศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองตามความสนใจและความสามารถของผู้เรียนเป็นสำคัญ ผู้เรียนได้เชื่อมโยงการเรียนรู้กับสภาพชีวิตประจำวันและได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้กับผู้สอนและเพื่อนร่วมห้องเรียน ลักษณะของการเรียนการสอนแบบนี้จะทำให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตนเองได้อย่างเต็มศักยภาพและสามารถนำความรู้ไปใช้ให้เป็นประโยชน์ต่อตนเองได้ (เอียน สมิต และอนงค์ วิเศษสุวรรณ, 2550)

ลักษณะของการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สรุปได้ดังนี้

(1) จัดตามความสนใจ ความสามารถ เริ่มจากการร่วมกำหนดวัตถุประสงค์ เนื้อหา กิจกรรมการเรียนการสอน สื่อ และการวัดและประเมินผล

(2) จัดให้ผู้เรียนได้ลงมือทำกิจกรรม ปฏิบัติ แก้ปัญหา หรือศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง จากสื่อ เอกสารประกอบการสอน เพื่อนร่วมห้อง และผู้สอน

(3) จัดให้ผู้เรียนได้มีโอกาสฝึกทักษะต่างๆ เช่น ทักษะทางการคิดวิเคราะห์ การสังเกต การทดลองค้นคว้า การจดบันทึก ตลอดจนการสังเคราะห์ และการสรุปข้อความรู้ต่างๆ ของตนเอง

(4) จัดให้ผู้เรียนได้มีโอกาสนำความรู้ที่ได้ไปใช้ให้เกิดประโยชน์ในชีวิตประจำวัน

(5) จัดให้ผู้เรียนได้มีโอกาสสร้างความสัมพันธ์ แลกเปลี่ยนความรู้ ความคิด กับเพื่อนๆ และผู้สอนจากการทำกิจกรรมต่างๆ

จากการทบทวน เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนในระดับอุดมศึกษา ทำให้ค้นพบว่าตัวแปรที่สำคัญที่จะนำมาใช้ในการงานวิจัยนี้ เทคนิควิธีการสอนแบบทีม (Team teaching method) ที่จะทำให้ประสิทธิภาพการเรียนรู้ของนักศึกษาดีขึ้น ซึ่งหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิตก็ได้พัฒนาการเรียนการสอนแบบนี้มาตั้งแต่ปีการศึกษา 2553 แล้ว

ตอนที่ 4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

บรรจงเสก ทรัพย์โสภาน (2551) ได้ทำวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อความวิตกกังวลในวิชาสถิติ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสถิติของนิสิตคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โดยมีวัตถุประสงค์ 4 ข้อ คือ 1) เพื่อศึกษาความแตกต่างของระดับความวิตกกังวลในวิชาสถิติของนิสิตในคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ระหว่างนิสิตระดับปริญญาตรีและระดับบัณฑิตศึกษา 2) เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์และมีอิทธิพลต่อความวิตกกังวลในวิชาสถิติ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสถิติของนิสิตคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 3) เพื่อพัฒนาโมเดลเชิงสาเหตุความวิตกกังวลในวิชาสถิติ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสถิติของนิสิตคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่สอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ และ 4) เพื่อทดสอบความไม่แปรเปลี่ยนของโมเดลความวิตกกังวลในวิชาสถิติ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสถิติของนิสิตคณะครุศาสตร์ เมื่อกลุ่มตัวอย่างแตกต่างกันในด้านระดับชั้นการศึกษา กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย คือนิสิตระดับปริญญาตรีและระดับบัณฑิตศึกษาที่ลงทะเบียนและกำลังศึกษาในวิชา สถิติพื้นฐาน ของแต่ละระดับจำนวน 420 คน เครื่องมือวิจัยเป็นแบบสอบถาม ผลการวิจัยพบว่า

(1) ในภาพรวม กลุ่มนิสิตระดับปริญญาตรีและระดับบัณฑิตศึกษามีความวิตกกังวลในวิชาสถิติอยู่ในระดับปานกลางและไม่แตกต่างกัน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสถิติของทั้ง 2 กลุ่มเบ้ขวาและสูงกว่าค่าเฉลี่ยเล็กน้อย โดยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสถิติของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษามีค่าสูงกว่าระดับปริญญาตรี

(2) ตัวแปรอิสระ 10 ตัว ร่วมกันทำนายความวิตกกังวลในวิชาสถิติได้ร้อยละ 67.20 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยพหุคูณเท่ากับ .820 และเมื่อเพิ่มตัวแปรความวิตกกังวลใน

วิชาสถิติเข้าไป ตัวแปรทั้งหมดร่วมกันทำนายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสถิติได้ร้อยละ 73.60 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยพหุคูณเท่ากับ .858

(3) โมเดลเชิงสาเหตุความวิตกกังวลในวิชาสถิติ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสถิติของนิสิตคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ($\chi^2 = 67.17$, $df=46$, $p=.022$, $\chi^2/df=1.46$, $RMR=.012$, $GFI=.98$, $AGFI=.93$) โดยตัวแปรในโมเดลสามารถอธิบายความแปรปรวนของความวิตกกังวลในวิชาสถิติได้ร้อยละ 78.30 และสามารถอธิบายความแปรปรวนในผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสถิติได้ร้อยละ 66.90

(4) โมเดลเชิงสาเหตุความวิตกกังวลในวิชาสถิติ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสถิติของนิสิตคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ไม่แปรเปลี่ยนในรูปแบบของโมเดลระหว่างนักศึกษาระดับปริญญาตรีและระดับบัณฑิตศึกษา จากการทดสอบความสอดคล้องพบว่า โมเดลสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ($\chi^2 = 189.34$, $df=154$, $p=.039$, $\chi^2/df=1.21$, $RMR=.017$, $GFI=.95$)

เกรียงไกร คล้ายกล้า (2551) ได้ทำวิจัยเรื่อง อิทธิพลของการสอนงานและการเื้ออำนวยการที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสถิติประยุกต์ทางพฤติกรรมศาสตร์ 1 โดยมีวัตถุประสงค์ 3 ข้อ คือ (1) เพื่อพัฒนารูปแบบการสอนงานสำหรับนิสิตที่ทำหน้าที่เป็นผู้สอนงานกับผู้เรียนงาน (2) เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างกลุ่มที่ได้รับการเื้ออำนวยการและประเภทการสอนงานที่ต่างกัน และ (3) เพื่อเปรียบเทียบคะแนนตั้งต้นและอัตราการเปลี่ยนแปลงของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างกลุ่มที่มีการเื้ออำนวยการและประเภทการสอนงานที่ต่างกัน แบบแผนการทดลองเป็นแบบแฟคทอเรียลขนาด 2X3 กลุ่มตัวอย่าง คือ นิสิตระดับปริญญาโทมหาบัณฑิตคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่ลงทะเบียนรายวิชา 2758601 ในภาคการศึกษาปลาย ปีการศึกษา 2551 จำนวน 67 คน ซึ่งได้มาจากการเปิดรับอาสาสมัครเข้าร่วมโครงการวิจัย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยแบ่งออกเป็น 2 ชุด ได้แก่ 1) แบบทดสอบวิชาสถิติประยุกต์ทางพฤติกรรมศาสตร์ 1 2) รูปแบบการสอนงาน ประกอบด้วย 2.1) คู่มือการใช้รูปแบบการสอนงาน 2.2) แบบการสอนสำหรับการสอนงาน 2.3) แผนการจัดการเรียนรู้ 2.4) เอกสารประกอบการสอนงาน และ 2.5) แบบตรวจสอบการจัดกระทำ ซึ่งได้เก็บรวบรวมข้อมูลระยะยาวจากการวัด 3 ครั้ง และวิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์โมเดลโค้งพัฒนาการที่มีตัวแปรแฝง การวิเคราะห์ความแปรปรวน และการวิเคราะห์ความแปรปรวนพหุนาม ผลการวิจัยพบว่า

(1) รูปแบบการสอนงานที่พัฒนาขึ้น ประกอบด้วย แผนการจัดการเรียนรู้ 6 แผน สำหรับสาระการเรียนรู้ 6 เรื่อง แต่ละแผนมีเอกสารประกอบการสอนงาน แบบฝึกหัด และแบบสอบถามสำหรับตรวจสอบการจัดกระทำ โดยใช้เวลาในการสอนงานประมาณ 1-2 ชั่วโมง

กระบวนการสอนงานแต่ละครั้งมี 5 ขั้นตอน คือ ขั้นการนำเข้าสู่บทเรียน ขั้นการสอนและการเรียนรู้ ขั้นการสรุปบทเรียน ขั้นการอภิปรายและการเสนอแนะแหล่งการเรียนรู้ต่อไป และขั้นการตอบแบบสอบถามตรวจสอบการจัดกระทำ

(2) การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเพื่อศึกษาอิทธิพลของตัวแปรการสอนงาน 3 กลุ่ม พบว่า ผู้เรียนงานในกลุ่มที่ได้รับการสอนงานแบบกลุ่มเล็กมีค่าเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่ากลุ่มที่ได้รับการสอนงานแบบกลุ่มใหญ่และกลุ่มที่ไม่ได้รับการสอนงาน นอกจากนี้พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของกลุ่มที่ได้รับการเอื้ออำนวยแบบผสมมีค่าเฉลี่ยสูงกว่าการเอื้ออำนวยแบบเดี่ยวในกลุ่มที่ได้รับการสอนงานแบบกลุ่มเล็ก ส่วนกลุ่มใหญ่และกลุ่มที่ไม่ได้รับการสอนงาน มีความแตกต่างกันในตัวแปรประเภทการสอนงาน

(3) การเปรียบเทียบคะแนนตั้งต้นและอัตราการเปลี่ยนแปลงของผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ของผู้เรียนที่มีการเอื้ออำนวยต่างกันมีค่าเฉลี่ยของคะแนนตั้งต้นแตกต่างกัน ส่วนอัตราการเปลี่ยนแปลงมีความแตกต่างกัน โดยการเอื้ออำนวยแบบผสมให้ค่าเฉลี่ยสูงกว่าการเอื้ออำนวยแบบเดี่ยว การเปรียบเทียบระหว่างกลุ่มผู้เรียน พบว่า คะแนนตั้งต้นของกลุ่มที่มีการสอนงานมีค่าเฉลี่ยของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกัน ส่วนอัตราการเปลี่ยนแปลงมีความแตกต่างกัน โดยกลุ่มที่ได้รับการสอนงานแบบกลุ่มเล็กมีค่าเฉลี่ยอัตราการเปลี่ยนแปลงสูงกว่ากลุ่มใหญ่และกลุ่มที่ไม่ได้รับการสอนงาน

ศรีวิไล พลมณี (2542) ได้ทำวิจัย เรื่อง การสอนเป็นคณะ (Team Teaching) โดยสำนักฝึกประสบการณ์วิชาชีพศึกษาศาสตร์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ โดยความร่วมมือกับสายวิชาภาษาไทย โรงเรียนสาธิต คณะศึกษาศาสตร์ ได้ทดลองสอนเป็นคณะ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ อาจารย์พี่เลี้ยง อาจารย์นิเทศก์ อาจารย์ผู้สอน และนักเรียนโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสัมภาษณ์ แบบสังเกตแบบสอบถาม และแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษามีความต้องการจะฝึกสอนเป็นคณะทั้งก่อนและหลังการทดลอง โดยก่อนการทดลองนักศึกษามีความวิตกกังวลในเรื่องการทำงานเป็นทีมและบทบาทในการสอนเป็นทีม แต่ผลการทดลองสอนเป็นคณะพบว่า ความวิตกกังวลไม่ใช่ปัญหา แต่ปัญหาแท้จริงที่เกิดขึ้นระหว่างการทดลองสอน คือ ความยุ่งยากในการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน การสื่อสารให้เข้าใจตรงกัน และความไม่รับผิดชอบของสมาชิกร่วมทีม ส่วนผู้เรียนพบว่า มีความรู้สึกที่ดีต่อการสอนเป็นคณะเมื่อเทียบกับการสอนโดยผู้สอนเพียงคนเดียว และข้อดีที่ชัดเจนของการสอนเป็นคณะ คือ ความน่าสนใจในการสอน ความรู้ที่ลึกซึ้งและกว้าง และความเอาใจใส่ดูแลผู้เรียน สำหรับข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย คือ การสอนเป็นคณะเป็น

ทางเลือกหนึ่งของการฝึกประสบการณ์วิชาชีพศึกษาศาสตร์แต่อาจนำไปใช้ได้ยากในสถานการณ์จริง ประสิทธิภาพของการสอนขึ้นอยู่กับคุณลักษณะของผู้สอนแต่ละคนที่มาร่วมทีมสอน

กฤษณา คิคติ (2547) ได้ทำวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการประเมินการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยมีมีวัตถุประสงค์ 3 ข้อ คือ (1) เพื่อพัฒนาตัวบ่งชี้การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ที่ครอบคลุมบริบทด้านสภาพแวดล้อม/บรรยากาศของการเรียนรู้ ปัจจัยเบื้องต้น กระบวนการ และผลผลิตของการเรียนรู้ (2) เพื่อพัฒนารูปแบบการประเมินการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และ (3) เพื่อประเมินประสิทธิภาพของการใช้รูปแบบการประเมินการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ผลการวิจัยพบว่า (1) ตัวบ่งชี้การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญมี 4 องค์ประกอบ คือ 1) สภาพแวดล้อม/บรรยากาศของการเรียนรู้ 2) ปัจจัยเบื้องต้นของการเรียนรู้ 3) กระบวนการเรียนรู้ และ 4) ผลผลิตของการเรียนรู้ (2) รูปแบบการประเมินการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ประกอบด้วย 1) เป้าหมายของการประเมิน 2) สิ่งที่มีมุ่งประเมิน 3) วิธีการประเมิน และ 4) วิธีการตัดสิน โดยการประเมินการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญมีเป้าหมายเพื่อการพัฒนาการจัดการเรียนการสอน สิ่งที่มีมุ่งประเมินได้แก่ การจัดการเรียนการสอนของผู้สอน และ (3) จากการประเมินประสิทธิผลของการใช้รูปแบบการประเมินการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ พบว่า 1) ผู้สอนมีพัฒนาการสำหรับการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยผลการประเมินการสอนครั้งที่สองดีกว่าครั้งแรก 2) ผู้สอนมีทัศนคติที่ดีต่อการประเมินการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ 3) ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียยอมรับว่าการประเมินนี้มีความเหมาะสม มีความเป็นไปได้และ 4) ผลการประเมินมีความถูกต้อง

วิจิต สุรัตน์เรืองชัย และคณะ (2549) ได้ศึกษาสภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนของคณาจารย์มหาวิทยาลัยบูรพา และความต้องการในการพัฒนาการเรียนการสอนของคณาจารย์มหาวิทยาลัยโดยการสำรวจความคิดเห็นของคณาจารย์และนิสิตจำแนกตามกลุ่มสาขาวิชา ได้แก่ กลุ่มสาขาวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และกลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ วิธีดำเนินการวิจัยใช้การสำรวจข้อมูลและการสนทนากลุ่ม กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการสำรวจข้อมูล ได้แก่ คณาจารย์ของมหาวิทยาลัยบูรพา จำนวน 300 คน และนิสิตระดับปริญญาตรี ภาคปกติ มหาวิทยาลัยบูรพา ประจำปีการศึกษา 2546 จำนวน 2,000 คน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการทำ Focus Group ได้แก่ คณาจารย์ของมหาวิทยาลัยบูรพา 45 คน และนิสิตระดับปริญญาตรีภาคปกติของมหาวิทยาลัยบูรพา 45 คน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ และการวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัยพบว่า

(1) สภาพการจัดการเรียนการสอน คณาจารย์มีความคิดเห็นว่ามีจัดการทำประมวลการสอนครบทุกวิชา ใช้วิธีสอนแบบบรรยายมากที่สุด พฤติกรรมการสอนของคณาจารย์อยู่ในระดับดีมาก รับผิดชอบคาบการสอนครบถ้วน มีการใช้สื่อการสอนสม่ำเสมอ วัดและประเมินผลโดยเน้นเนื้อหาวิชาและกระบวนการเรียนรู้ มีการปรับปรุงการเรียนการสอนอย่างสม่ำเสมอ ส่วนนิสิตมีความคิดเห็นเห็นว่า วิธีสอนที่คณาจารย์ใช้มากที่สุดได้แก่ การสอนแบบบรรยาย พฤติกรรมการสอนของคณาจารย์อยู่ในระดับดีปานกลาง พฤติกรรมการสอนที่คณาจารย์ปฏิบัติมากที่สุด ได้แก่ การมอบหมายให้ผู้เรียนศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง มีการใช้สื่อการสอนสม่ำเสมอ และมีการวัดประเมินผลการเรียนโดยเน้นการวัดเนื้อหาวิชาและกระบวนการเรียนรู้ด้วยแบบทดสอบมากที่สุด

(2) ปัญหาการจัดการเรียนการสอน คณาจารย์มีความคิดเห็นเห็นว่า ปัญหาการจัดการเรียนการสอนที่พบมากที่สุด ได้แก่ ไม่มีเวลาเตรียมการสอนเนื่องจากภาระงานสอนและงานอื่นๆ มากเกินไป นิสิตไม่มีความพร้อม ขาดความมุ่งมั่นในการเรียน ขาดความรับผิดชอบ ขาดความอดทน ขาดระเบียบวินัย ไม่กล้าแสดงออก ไม่ตรงต่อเวลา พื้นฐานไม่ดีอุปกรณ์การสอนประจำห้องเรียนไม่เพียงพอ จำนวนนิสิตในชั้นเรียนมากเกินไป ทำให้การวัดและประเมินผลทำได้ยาก และไม่มีเวลาปรับปรุงการสอนเนื่องจากภาระงานสอนมาก ส่วนนิสิตมีความคิดเห็นเห็นว่าปัญหาการดำเนินการสอนที่พบมากที่สุด ได้แก่ อาจารย์ขาดเทคนิคการสอน ขาดกิจกรรมการปฏิบัติ เน้นการบรรยายมากเกินไป อธิบายไม่ชัดเจน การใช้แผ่นโปสเตอร์ตัวหนังสือเล็กมองไม่ค่อยเห็น เปลี่ยนแผ่นโปสเตอร์เร็วเกินไป เครื่องฉายไม่มีคุณภาพ ไม่มีการวัดและประเมินผลเป็นระยะ วัดและประเมินผลความจำมากกว่าการนำไปใช้และข้อสอบยากเกินไป

(3) ความต้องการพัฒนาการเรียนการสอนของคณาจารย์มหาวิทยาลัยบูรพา คณาจารย์ต้องการได้รับการพัฒนาตนเองในด้านการจัดการเรียนการสอนมากที่สุด ได้แก่ รูปแบบและเทคนิคการสอนแบบเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยใช้วิธีการอบรมเชิงปฏิบัติการช่วงเวลา 3-5 วัน ณ สถานที่ภายในมหาวิทยาลัยบูรพา ส่วนนิสิตต้องการให้คณาจารย์เตรียมการสอนล่วงหน้าและเข้าสอนให้ตรงเวลา สอนให้สนุกสนาน ไม่น่าเบื่อหน่าย ใช้สื่อการสอนที่หลากหลาย น่าสนใจ วัดและประเมินผลเป็นระยะสม่ำเสมอเพื่อพัฒนานิสิต และปรับปรุงเนื้อหาวิชาที่สอนให้ทันสมัยอยู่เสมอ

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่องนี้มีวัตถุประสงค์ 2 ข้อ คือ 1) เพื่อประเมินการจัดการเรียนการสอน วิชา IMG 527 การบริหารการดำเนินงานและการผลิต ภาคการศึกษาที่ 2/2554 และ 2) เพื่อให้ข้อเสนอแนะในการพัฒนาและปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนวิชา รายวิชา IMG 527 การบริหารการดำเนินงานและการผลิต โดยได้กำหนดวิธีดำเนินการวิจัยดังต่อไปนี้

1. แบบแผนการวิจัย (Research design)

- (1) เป้าหมายของการประเมิน
- (2) แหล่งข้อมูลและผู้ให้ข้อมูลในการประเมิน

2. การออกแบบการเลือกตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย (Sampling design)

3. การออกแบบการวัด (Measurement design)

- (1) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- (2) การเก็บรวบรวมข้อมูล
- (3) การวิเคราะห์ข้อมูล

4. ขั้นตอนและแผนดำเนินการวิจัย

- (1) ขั้นตอนดำเนินการวิจัย
- (2) แผนดำเนินการวิจัย

แบบแผนการวิจัย (Research design)

การวิจัยเรื่องนี้เป็นการศึกษาเชิงประเมิน (Evaluation Research) โดยผสมผสานระหว่างโมเดล CIPP (Stufflebeam, 1971) โดยใช้วิธีการเก็บข้อมูลแบบผสมผสานระหว่างข้อมูลเชิงคุณภาพและข้อมูลเชิงปริมาณ เนื่องแหล่งข้อมูล/ผู้ให้ข้อมูลในการประเมินมาจาก 2 แหล่ง คือ 1) แหล่งข้อมูลประเภทเอกสาร และ 2) แหล่งข้อมูลประเภทบุคคล

(1) เป้าหมายของการประเมิน

การวิจัยครั้งนี้มุ่งประเมินการเรียนการสอนวิชา รายวิชา IMG 527 การบริหารการดำเนินงานและการผลิต ภาคการศึกษาที่ 2/2554 ใน 4 ประเด็น คือ บริบท (Context) ปัจจัยนำเข้า (Input) กระบวนการ (Process) และผลผลิต (Product)

(2) แหล่งข้อมูลและผู้ให้ข้อมูลในการประเมิน

แบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ (1) แหล่งข้อมูลประเภทเอกสาร ได้แก่ หลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต พ.ศ. 2554 โครงการสอนและแผนการสอนวิชา IMG 527 การบริหารการดำเนินงานและการผลิต ภาคการศึกษาที่ 2/2554 และเอกสารประกอบการสอนวิชา IMG 527 และ (2) แหล่งข้อมูลประเภทบุคคล ได้แก่ คณบดีวิทยาลัยบัณฑิตศึกษาด้านการจัดการ จำนวน 1 คน ผู้อำนวยการหลักสูตรบริหารธุรกิจ จำนวน 1 คน อาจารย์ผู้สอนวิชา IMG 527 ภาคการศึกษาที่ 2/2554 จำนวน 2 คน และนักศึกษาที่ลงทะเบียนในรายวิชา IMG 527 ภาคการศึกษาที่ 2/2554 จำนวน 65 คน

การออกแบบการเลือกตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย (Sampling design)

เนื่องจากการวิจัยเชิงประเมิน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยจึงแบ่งได้เป็น 2 ประเภท คือ 1) เอกสารที่เป็นแหล่งข้อมูลในการประเมิน และ 2) ผู้ให้ข้อมูลในการประเมิน สำหรับวิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่าง ใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เนื่องจากจำนวนเอกสารที่เกี่ยวข้องและผู้ให้ข้อมูลในการประเมินมีจำนวนไม่มาก ประกอบด้วย

(1) เอกสารที่เป็นแหล่งข้อมูลในการประเมิน ได้แก่ หลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต พ.ศ. 2554 โครงการสอนและแผนการสอนวิชา IMG 527 การบริหารการดำเนินงานและการผลิต ภาคการศึกษาที่ 2/2554 และเอกสารประกอบการสอนวิชา IMG 527

(2) ผู้ให้ข้อมูลในการประเมิน ได้แก่ คณบดีวิทยาลัยบัณฑิตศึกษาด้านการจัดการ จำนวน 1 คน ผู้อำนวยการหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต จำนวน 1 คน อาจารย์ผู้สอนวิชา IMG 527 การบริหารการดำเนินงานและการผลิต ภาคการศึกษาที่ 2/2554 จำนวน 2 คน และนักศึกษาที่ลงทะเบียนในรายวิชา IMG 527 ภาคการศึกษาที่ 2/2554 จำนวน 65 คน โดยผู้ให้ข้อมูลทุกคนเป็นผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key informant)

การออกแบบการวัด (Measurement design)

(1) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

มีจำนวน 4 ฉบับ โดยพิจารณาตามประเภทของแหล่งข้อมูล/ผู้ให้ข้อมูลสำคัญในการประเมิน ประกอบด้วย 1) แบบบันทึกข้อมูล (ผู้วิจัย) 2) แบบสัมภาษณ์ (คณบดี, ผู้อำนวยการหลักสูตร, อาจารย์ผู้สอน) 3) แบบสอบถาม เกี่ยวกับข้อมูลนักศึกษา ความคิดเห็น และความพึงพอใจที่มีต่อการเรียนการสอนวิชา IMG 527 การบริหารการดำเนินงานและการผลิต (นักศึกษา) และ 4) แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียน (อาจารย์ผู้สอน) การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือวิจัย ซึ่งเป็นการตรวจสอบคุณภาพด้านความตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) และได้มีการนำเครื่องมือวิจัยที่เป็นแบบสอบถาม ไปทดลอง ใช้กับนักศึกษาระดับปริญญาโทจำนวน 3 คนก่อนที่จะนำแบบสอบถามไปใช้เก็บข้อมูลจริง ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยจำแนกตามองค์ประกอบ ตัวแปร และผู้ให้ข้อมูลในการประเมิน

องค์ประกอบ	ตัวแปร	แหล่งข้อมูล/ผู้ให้ข้อมูล	เครื่องมือวิจัย	เกณฑ์ประเมิน
1. บริบท	1.1 ความต้องการจำเป็นในการเรียนวิชาการบริหารการดำเนินงานและการผลิตระดับปริญญาโท	คณบดี, ผอ.หลักสูตร	แบบสัมภาษณ์	มีมติเป็นเอกฉันท์ (นำเสนอข้อมูลในเชิงคุณภาพ)
	1.2 คำอธิบายรายวิชา IMG 527	หลักสูตรฯ (2554) , ผู้วิจัย	แบบบันทึกข้อมูล	หัวข้อในคำอธิบายรายวิชา $\geq 80\%$ สอดคล้องกับสภาพปัจจุบัน
	1.3 ความรู้พื้นฐานด้านสถิติของผู้เรียน	นักศึกษา	แบบสอบถาม	$\geq 80\%$ เคยเรียนวิชาด้านการผลิต
2. บัณฑิตนำเข้า	2.1 จำนวนอาจารย์ผู้สอนในรายวิชา IMG 527	โครงการสอน	แบบบันทึกข้อมูล	1 คน = ไม่เหมาะสม 2-3 คน = เหมาะสม 4 คนขึ้นไป = ไม่เหมาะสม (มากเกินไป)
	2.2 คุณวุฒิของอาจารย์ผู้สอน	โครงการสอน	แบบบันทึกข้อมูล	100% จบตรงสาขาเกี่ยวข้อง
	2.3 ประสบการณ์การสอนของอาจารย์ผู้สอน	อาจารย์ผู้สอน	แบบบันทึกข้อมูล	100% เคยสอนวิชานี้มาแล้ว 1 ภาคการศึกษา

องค์ประกอบ	ตัวแปร	แหล่งข้อมูล/ผู้ให้ข้อมูล	เครื่องมือวิจัย	เกณฑ์ประเมิน
	2.4 ความพร้อมของโครงการสอน แผนการสอน และเอกสารประกอบการสอน	โครงการสอน, แผนการสอน, เอกสารประกอบการสอน	แบบบันทึกข้อมูล	<u>โครงการสอน</u> 3=โครงการสอนมีความสมบูรณ์ 2=โครงการสอนไม่สมบูรณ์ 1=ไม่มีโครงการสอน <u>แผนการสอน</u> 3=แผนการสอนมีความสมบูรณ์ 2=แผนการสอนไม่สมบูรณ์ 1=ไม่มีแผนการสอน <u>เอกสารประกอบการสอน</u> 3=เอกสารประกอบการสอนมีความสมบูรณ์ 2=เอกสารประกอบการสอนไม่สมบูรณ์ 1=ไม่มีเอกสารประกอบการสอน
	2.5 การจัดเตรียมสื่อที่ใช้ประกอบการสอน	แผนการสอน, สื่อการสอน	แบบบันทึกข้อมูล	3=มีสื่อการสอนครบทุกหัวข้อที่สอน 2=มีสื่อการสอนเฉพาะบางหัวข้อที่สอน 1=ไม่มีสื่อการสอน
3. กระบวนการ	3.1 วันและช่วงเวลาในการจัดการเรียนการสอนวิชา IMG 527	นักศึกษา	แบบสอบถาม	3=วันและช่วงเวลาเหมาะสม 2=วัน/ช่วงเวลาไม่เหมาะสม 1=วันและช่วงเวลาไม่เหมาะสม
	3.2 กิจกรรมการเรียนการสอน	นักศึกษา	แบบสอบถาม	4=กิจกรรมมีความหลากหลาย น่าสนใจ และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้จริง 3=กิจกรรมมีความหลากหลาย น่าสนใจ แต่ยังไม่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้จริง 2=กิจกรรมไม่ค่อยหลากหลาย ไม่น่าสนใจ แต่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้บ้าง 1=กิจกรรมไม่หลากหลาย ไม่น่าสนใจ และไม่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้

องค์ประกอบ	ตัวแปร	แหล่งข้อมูล/ผู้ให้ข้อมูล	เครื่องมือวิจัย	เกณฑ์ประเมิน
	3.3 การใช้เทคโนโลยีเพื่อช่วยในการสอน	นักศึกษา	แบบสอบถาม	3=ใช้เทคโนโลยีอย่างหลากหลายเพื่อช่วยในการสอน เช่น Projector, facebook, research database, Excel ฯลฯ 2=ใช้เทคโนโลยีเพื่อช่วยในการสอนบ้าง แต่ยังไม่หลากหลาย 1=ไม่ใช้เทคโนโลยีเพื่อช่วยในการสอนเลย
	3.4 ปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนและผู้เรียน	นักศึกษา	แบบสอบถาม	≥ 3.51 จากมาตรฐานค่า 5 ระดับ
4. ผลผลิต	4.1 ร้อยละของนักศึกษาที่เข้าเรียนวิชา IMG 527	อาจารย์ผู้สอน	แบบบันทึกข้อมูล	≥ 80% ของเวลาเรียนทั้งหมด (ครั้งที่ 1-14)
	4.2 ความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการเรียนการสอนวิชา IMG 527	นักศึกษา	แบบสอบถาม	≥ 3.51 จากมาตรฐานค่า 5 ระดับ
	4.3 เกรดของนักศึกษาในวิชา IMG 527 ภาคการศึกษาที่ 2/2554	อาจารย์ผู้สอน	แบบบันทึกข้อมูล	≥ A- (หรือ 3.70)

(2) การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองจากเอกสารที่เกี่ยวข้อง และผู้ให้ข้อมูลสำคัญในการประเมิน โดยใช้เครื่องมือวิจัยจำนวน 4 ฉบับที่สร้างขึ้น

(3) การวิเคราะห์ข้อมูล

สำหรับข้อมูลเชิงปริมาณ ใช้สถิติเชิงบรรยาย (Descriptive statistics) ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ส่วนข้อมูลเชิงคุณภาพ ใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) และการจัดกลุ่มตามประเด็นที่ต้องการศึกษา (Qualitative themes)

ขั้นตอนและแผนดำเนินการวิจัย

ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย จำนวน 6 เดือน (กุมภาพันธ์-กรกฎาคม 2555) โดยแบ่งออกเป็น 2 ระยะ คือ ระยะที่ 1 การประเมินบริบท ปัจจัยนำเข้า กระบวนการ และผลผลิต และระยะที่ 2 การจัดทำข้อเสนอแนะในการพัฒนาและปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนวิชา IMG 527 การบริหารการดำเนินงานและการผลิต

(1) ขั้นตอนดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่องนี้แบ่งออกเป็น 2 ระยะ โดยมีการดำเนินงานในแต่ละระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 การประเมินบริบท ปัจจัยนำเข้า กระบวนการ และผลผลิต

(1) ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับสภาพของ การจัดการเรียนการสอนรายวิชา IMG 527 การบริหารการดำเนินงานและการผลิต

(2) สร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย 4 ฉบับ เพื่อนำมาใช้เก็บข้อมูลในเชิงคุณภาพ และเชิงปริมาณ ตามขอบเขตของเนื้อหาที่ต้องการศึกษา และได้รับการตรวจสอบคุณภาพด้านความ ตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) จากที่ปรึกษาโครงการวิจัย

(3) เก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการเอง โดยใช้เครื่องมือ 4 ฉบับในข้อ (2) และ ใช้วิธีการเก็บทั้งในและนอกห้องเรียน

(4) วิเคราะห์ข้อมูล สำหรับข้อมูลที่ได้จากการสังเกตและวิเคราะห์เอกสารที่ เกี่ยวข้อง และผลการสัมภาษณ์ ซึ่งเป็นข้อมูลในเชิงคุณภาพ จะดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา และนำผลการวิเคราะห์มาจัดกลุ่มตามประเด็นที่ต้องการศึกษา และสรุปผล ส่วนข้อมูลเชิงปริมาณจะใช้สถิติเชิงบรรยายมาช่วยวิเคราะห์ และแปลผลตามเกณฑ์ประเมินที่ กำหนดไว้

ระยะที่ 2 การจัดทำข้อเสนอแนะ

(1) จัดทำข้อเสนอแนะในการพัฒนาและปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนวิชา IMG 527 การบริหารการดำเนินงานและการผลิต

(2) จัดทำรูปเล่มวิจัย และการจัดเตรียมบทความวิจัยเพื่อตีพิมพ์เผยแพร่ลงใน วารสาร/การประชุมวิชาการระดับชาติ/นานาชาติ

(2) แผนดำเนินการวิจัย

การดำเนินการวิจัยเป็นไปตามแผนที่กำหนดไว้ ดังรายละเอียด กิจกรรม และ ระยะเวลาตามตารางที่ 2

ตารางที่ 2 การดำเนินการวิจัย

กิจกรรม	พ.ศ.2555																					
	มี.ค.		เม.ย.		พ.ค.		มิ.ย.		ก.ค.		ธ.ค.											
ระยะที่ 1 การสำรวจสภาพและปัญหา																						
(1) ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	x	x																				
(2) สร้างเครื่องมือวิจัย			x	x																		
(3) เก็บรวบรวมข้อมูล					x	x	x	x	x	x												
(4) วิเคราะห์ข้อมูล											x	x	x									
ระยะที่ 2 การจัดทำข้อเสนอแนะและแนวทางในการแก้ปัญหา																						
(1) จัดทำข้อเสนอแนะ													x	x	x							
(2) จัดทำรูปเล่มและจัดเตรียมบทความวิจัย																x	x	x	x	x	x	x

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่องนี้มีวัตถุประสงค์ที่สำคัญคือ เพื่อประเมินการจัดการเรียนการสอน วิชา รายวิชา IMG 527 การบริหารการดำเนินงานและการผลิต ภาคการศึกษาที่ 2/2554 และหลังจา การประเมินแล้ว ผลที่ได้จะนำไปใช้เพื่อให้ข้อเสนอแนะในการพัฒนาและปรับปรุงการจัดการเรียน การสอนวิชา รายวิชา IMG 527 การบริหารการดำเนินงานและการผลิต สำหรับผลการวิเคราะห์ ข้อมูลแบ่งออกเป็น 5 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้ข้อมูลในการประเมิน

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของนักศึกษา

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน

ตอนที่ 4 ความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนวิชา IMG527

ตอนที่ 5 ผลการประเมินบริบท ปัจจัยนำเข้า กระบวนการ และผลผลิต และ ข้อเสนอแนะของการจัดการเรียนการสอนวิชา IMG 527 การบริหารการดำเนินงานและการผลิต

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้ข้อมูลในการประเมิน

ตารางที่ 3 จำนวนผู้ให้ข้อมูลสำคัญในการประเมิน (ที่คาดหวัง และที่เก็บจริง)

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญในการประเมิน	จำนวนที่ คาดหวัง	จำนวน ที่เก็บจริง
1.คณบดีวิทยาลัยบัณฑิตศึกษาด้านการจัดการ	1	1
2. ผู้อำนวยการหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต	1	1
3. อาจารย์ผู้สอนวิชา IMG527 (ภายใน และภายนอก)	2	2
4. นักศึกษาปริญญาโทที่ลงทะเบียนเรียนวิชา IMG527 ภาคการศึกษาที่ 2/2554	65	40
5. นักวิจัย (เก็บข้อมูลจากเอกสารที่เกี่ยวข้อง)	1	1

จากตารางที่ 3 จะเห็นได้ว่า ผู้ให้ข้อมูลสำคัญในการประเมินมี 5 กลุ่ม แต่จะพบว่า ผู้ให้ข้อมูลที่เป็นอาจารย์ผู้สอนวิชา IMG 527 การบริหารการดำเนินงานและการผลิต ซึ่งมีจำนวน 2 คน (อาจารย์ประจำหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีปทุม จำนวน 1 คน และ อาจารย์ภายนอก จำนวน 1 คน) ผู้วิจัยสามารถเก็บข้อมูลได้ทั้ง 2 คน ส่วนนักศึกษาปริญญาโทที่ลงทะเบียนเรียนวิชา IMG 527 ภาคการศึกษาที่ 2/2554 จำนวน 25 คน ไม่สะดวกในการให้ข้อมูลในการตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของนักศึกษา

ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลจากนักศึกษาหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต จำนวน 40 คน ที่ลงทะเบียนเรียนวิชา IMG 527 การบริหารการดำเนินงานและการผลิต ในภาคการศึกษาที่ 2/2554 โดยใช้แบบสอบถาม เพื่อเก็บข้อมูลความคิดเห็นของนักศึกษา และความพึงพอใจที่มีต่อการเรียนการสอนวิชา IMG 527 ซึ่งผลการวิเคราะห์ข้อมูลและสารสนเทศที่ได้รับ จะนำมาใช้เป็นส่วนหนึ่งในการประเมินบริบท ปัจจัยนำเข้า กระบวนการ และผลผลิตของการจัดการเรียนการสอนวิชา IMG 527

ตารางที่ 4 จำนวนและร้อยละของข้อมูลทั่วไปของนักศึกษา (N=40)

ข้อคำถาม	จำนวน	ร้อยละ
1. ท่านเคยเรียนวิชาการบริหารการผลิตมาก่อนหรือไม่ในระดับปริญญาตรี		
1.1 เคย	32	80.0
1.2 ไม่เคย	8	20.0
2. ข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมการเรียน		
2.1 จำนวนครั้งที่ท่านลงทะเบียนในรายวิชานี้		
2.1.1 ครั้งแรก	40	100.0
2.1.2 ครั้งที่ 2	-	-
2.1.3 มากกว่า 2 ครั้ง	-	-
2.2 ท่านขาดเรียนวิชานี้จำนวนกี่ครั้ง		
2.2.1 ไม่เคยขาดเรียน	32	80.0
2.2.2 1-3 ครั้ง	5	12.5
2.2.3 มากกว่า 3 ครั้ง	3	7.5
2.3 ท่านเรียนวิชานี้ด้วยวิธีการใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)		
2.3.1 เข้าห้องเรียน	40	100.0

ข้อคำถาม	จำนวน	ร้อยละ
2.3.2 เรียนผ่านเครือข่าย (Internet)	25	62.5
2.3.3 ศึกษาด้วยตนเอง	35	87.5
2.4 ท่านได้เข้าร่วมกิจกรรมใดบ้างในการเรียนวิชานี้ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)		
2.4.1 ฝึกปฏิบัติการ	20	50.0
2.4.2 ทำโครงการ/โครงการงาน	40	100.0
2.4.3 เข้าร่วมสัมมนา	27	67.5
2.4.4 นำเสนอการศึกษาค้นคว้า	40	100.0
2.5 ท่านได้แสดงความคิดเห็นในชั้นเรียนหรือนอกชั้นเรียนต่ออาจารย์หรือไม่		
2.5.1 มี	28	70
2.5.2 ไม่มี	12	20
2.6 ท่านปฏิบัติงานตามที่ได้รับมอบหมาย		
2.6.1 ไม่เคยเลย	-	-
2.6.2 น้อยครั้ง	-	-
2.6.3 บางครั้ง	-	-
2.6.4 เสมอ	35	87.5
2.7 ท่านตั้งใจ และทุ่มเทในการเรียน		
2.7.1 ไม่เคยเลย	-	-
2.7.2 น้อยครั้ง	-	-
2.7.3 บางครั้ง	-	-
2.7.4 เสมอ	40	100.0

จากผลการวิเคราะห์ในตารางที่ 4 จะเห็นได้ว่า นักศึกษาส่วนใหญ่เคยเรียนวิชา วิชาการบริหารการผลิต (Operation Management) มาก่อนในระดับปริญญาตรี (ร้อยละ 55) และไม่เคยเรียนวิชานี้มาก่อนร้อยละ 45 ซึ่งเป็นผลมาจากนักศึกษากลุ่มที่ไม่เคยเรียนวิชานี้จบปริญญาตรี ในคณะอื่นๆที่ไม่ใช่คณะบริหารธุรกิจ และนักศึกษาทั้งหมดที่ตอบแบบสอบถามลงทะเบียนวิชา IMG 527 การบริหารการดำเนินงานและการผลิต เป็นครั้งแรกในภาคการศึกษาที่ 2/2554

ส่วนพฤติกรรมการเรียนนั้นพบว่า ผู้ที่ไม่เคยขาดเรียนเลยคิดเป็นร้อยละ 80 และทั้งหมดจะใช้วิธีการเรียนรู้ออนไลน์โดยการเข้าห้องเรียน 100 เปอร์เซ็นต์ ลงงมาใช้อินเทอร์เน็ต และเรียนรู้ด้วยตนเอง

จากการสัมภาษณ์นักศึกษา พบว่า วิธีการที่นักศึกษาศึกษาด้วยตนเอง คือ การอ่านหนังสือที่อาจารย์แนะนำประกอบการเรียนการสอน และการสืบค้นข้อมูลผ่านอินเทอร์เน็ตเพื่อนำมาอ่านประกอบการเรียน

กิจกรรมที่นักศึกษปฏิบัติสำหรับการเรียนวิชานี้ ทั้งหมดจะทำโครงการ (Project paper) และการนำเสนอโครงการดังกล่าว ทั้งนี้เพราะการเรียนนี้ผู้สอนได้มอบหมายให้นักศึกษาทำโครงการเป็นกลุ่ม โดยไปศึกษาระบบการผลิตของธุรกิจจริงๆ ในประเทศไทย เพื่อนำผลที่ได้มารายงานให้ทราบในห้องเรียน

ส่วนความทุ่มเท และปฏิบัติงานตามที่ได้รับมอบหมายอย่างสม่ำเสมอ (ร้อยละ 87.5) และนักศึกษาทั้งหมดแสดงถึงมีความทุ่มเทและตั้งใจในการเรียนในวิชานี้

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน

ตารางที่ 5 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน

ข้อคำถาม	จำนวน	ร้อยละ
ด้านที่ 1 วันและช่วงเวลาในการเรียนวิชา IMG 527		
1. ท่านคิดว่า การจัดการเรียนการสอนวิชา IMG 527 ในวันเสาร์-อาทิตย์ เหมาะสมหรือไม่		
1.1 เหมาะสม	40	100
1.2 ไม่เหมาะสม	-	-
2. ท่านคิดว่า การจัดการเรียนการสอนวิชา IMG 527 เป็นระยะเวลา 6 ชั่วโมงต่อวัน ตั้งแต่ 9.00-12.00 น. และ 13.00-16.00 เหมาะสมหรือไม่		
2.1 เหมาะสม	35	87.5
2.2 ไม่เหมาะสม	5	12.5
ด้านที่ 2 กิจกรรมการเรียนการสอน (ประเมินโดยใช้ Scoring Rubrics)		
1. ท่านมีความคิดเห็นอย่างไรเกี่ยวกับกิจกรรมการเรียนการสอนในวิชา IMG 527 ต่อไปนี้		
1.1 กิจกรรมมีความหลากหลาย น่าสนใจ และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้จริง	25	62.5
1.2 กิจกรรมมีความหลากหลาย น่าสนใจ แต่ยังไม่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้จริง	10	25.5
1.3 กิจกรรมไม่ค่อยหลากหลาย ไม่น่าสนใจ แต่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้บ้าง	5	12.5
1.4 กิจกรรมไม่หลากหลาย ไม่น่าสนใจ และไม่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้	-	-
(คะแนนประเมินจาก Scoring rubrics 4 ระดับ คือ $\bar{x} = 3.94$, $SD=0.92$)		

ข้อความ	จำนวน	ร้อยละ
2. ท่านมีความคิดเห็นอย่างไรเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีเพื่อช่วยในการสอนวิชา IMG527		
2.1 อาจารย์ผู้สอนใช้เทคโนโลยีอย่างหลากหลายเพื่อช่วยอำนวยความสะดวกในการสอน เช่น Projector, facebook, online database, ฯลฯ	33	82.5
2.2 อาจารย์ผู้สอนใช้เทคโนโลยีเพื่อช่วยในการสอนบ้าง แต่ยังไม่หลากหลาย	7	7.5
2.3 อาจารย์ผู้สอนไม่ใช้เทคโนโลยีเพื่อช่วยในการสอนเลย (คะแนนประเมินจาก Scoring rubrics 3 ระดับ คือ $\bar{x} = 4.32$, $SD=0.84$)	-	-
3. ปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนและผู้เรียน		
3.1 อาจารย์บรรยายอย่างเดียว ไม่มีการใช้คำถามเพื่อกระตุ้นผู้เรียน	-	-
3.2 อาจารย์บรรยายอย่างเดียว ไม่เคยถามผู้เรียน และจะตอบคำถามเฉพาะเมื่อผู้เรียนถาม	-	-
3.3 อาจารย์บรรยายและถามผู้เรียนบ้าง แต่ไม่บ่อยครั้ง	20	50.0
3.4 อาจารย์บรรยาย ถามผู้เรียน และเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ซักถาม และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ แต่ทำเฉพาะที่มีการเรียนการสอนในห้องเรียนเท่านั้น	7	17.5
3.5 อาจารย์บรรยาย ถามผู้เรียน และเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ซักถาม และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ อย่างกว้างขวาง ทั้งในห้องเรียน นอกห้องเรียน และผ่านสื่อออนไลน์ต่างๆ เช่น Facebook, Blog, Webboard, Email, Social Network ต่างๆ เป็นต้น (คะแนนประเมินจาก Scoring rubrics 5 ระดับ คือ $\bar{x} = 3.30$, $SD=0.82$)	13	32.5

จากผลการวิเคราะห์ในตารางที่ 5 จะเห็นได้ว่า นักศึกษาทุกคน (ร้อยละ 100) เห็นว่าการจัดการเรียนการสอนวิชา IMG 527 การบริหารการดำเนินงานและการผลิต ในวันเสาร์-อาทิตย์ เป็นระยะเวลา 6 ชั่วโมง ในช่วงเวลาตั้งแต่ 9.00-12.00 น. และ 13.00-16.00 มีความเหมาะสมดีแล้ว และผลการสัมภาษณ์นักศึกษา พบว่า เหตุผลของนักศึกษา คือ วันเสาร์-อาทิตย์ เป็นวันหยุดราชการและวันหยุดการทำงาน จึงสามารถมาเรียนได้สะดวก และช่วงระยะเวลา 6 ชั่วโมง มีความเหมาะสมสำหรับการเรียนวิชานี้ เพราะจะมีความต่อเนื่องของการเรียนได้ดีกว่าการเรียน 2 วิชาในวันเดียวกัน

ตอนที่ 4 ความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนวิชา IMG527

ตารางที่ 6 ความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนวิชา IMG 527

ประเด็น	$\bar{x}$	SD
1. ด้านการจัดการเรียนการสอน	4.03	0.94
1.1. การอธิบายและชี้แจงวัตถุประสงค์ของการสอนไว้อย่างชัดเจน เช่น ในครั้งแรกของการสอนมีการอธิบายโครงการสอน กิจกรรมการเรียนการสอน วิธีการวัดและประเมินผล เป็นต้น	3.93	0.78
1.2. การใช้วิธีสอนที่หลากหลายเหมาะสมกับเนื้อหาวิชา เพื่อให้ให้นักศึกษาเข้าใจเนื้อหามากขึ้น เช่น การบรรยายเนื้อหา การยกตัวอย่าง การสาธิต และการให้ฝึกปฏิบัติ	3.98	0.87
1.3 เนื้อหาในรายวิชาตรงตามที่กำหนดไว้ใน โครงการสอน (Course Outline)	4.05	0.94
1.4 การสอนมุ่งเน้นให้นักศึกษาทำในสิ่งที่ถูกต้อง และมีคุณธรรมจริยธรรม	4.08	0.85
2. ด้านการวัดและประเมินผล	3.82	0.87
2.1 การแจ้งเกณฑ์การประเมินผลการเรียนอย่างชัดเจนล่วงหน้า	3.80	0.97
2.2 การวัดและประเมินผลการเรียนของผู้เรียนใช้วิธีการหลากหลาย เช่น การทำรายงาน การทำการบ้าน การทำชิ้นงาน การทดสอบย่อยระหว่างเรียนและการถามตอบในห้องเรียน เป็นต้น	4.20	0.75
2.3 การแจ้งผลการประเมินการเรียนรู้ให้ผู้เรียนทราบพร้อมทั้งอธิบายคำตอบ เช่น เฉลยข้อสอบ เฉลยการบ้าน ให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงชิ้นงาน เป็นต้น	3.40	0.86
3. ด้านคุณลักษณะอาจารย์	4.38	0.97
3.1 อาจารย์เข้าสอนและเลิกสอนตรงเวลา	4.20	0.82
3.2 อาจารย์ใช้วาจาที่สุภาพเหมาะสม	4.40	1.31
3.3 อาจารย์แต่งกายสุภาพเรียบร้อย เหมาะสม	4.45	1.05
3.4 อาจารย์เปิดโอกาสให้นักศึกษาได้เข้าพบเพื่อปรึกษาหารือและให้คำแนะนำ	4.30	0.91
4. ด้านสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้	4.04	0.98
4.1 การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ICT) เพื่อช่วยในการสอน เช่น E-learning, E-Library, LMS/LTAS, e-mail, Blog, Facebook, หรือ social network ต่างๆ เป็นต้น	4.05	1.04
4.2 การแนะนำหนังสือ แหล่งค้นคว้าเพิ่มเติม และ Website เพื่อศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง	4.03	0.87
รวม	4.12	0.98

จากผลการวิเคราะห์ในตารางที่ 6 จะเห็นได้ว่า ในภาพรวม นักศึกษามีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอนวิชา IMG 527 การบริหารการดำเนินงานและการผลิต อยู่ในระดับดี ($\bar{X} = 4.12$, $SD=0.98$) สำหรับด้านที่นักศึกษาที่มีความพึงพอใจมากที่สุด คือ ด้านคุณลักษณะอาจารย์ ($\bar{X} = 4.38$, $SD=0.97$) รองลงมา คือ ด้านสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.04$, $SD=0.98$) ด้านการจัดการเรียนการสอน ($\bar{X} = 4.03$, $SD=0.95$) และด้านการวัดและประเมินผล ($\bar{X} = 3.82$, $SD=0.97$) ตามลำดับ โดยคะแนนความพึงพอใจในทุกด้านอยู่ในระดับดี

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า

1. ด้านการจัดการเรียนการสอน ประเด็นที่นักศึกษา มีความพึงพอใจมากที่สุด คือ “การสอนมุ่งเน้นให้นักศึกษาทำในสิ่งที่ถูกต้อง และมีคุณธรรมจริยธรรม” รองลงมาคือ เนื้อหาในรายวิชาตรงตามที่กำหนดไว้ในโครงการสอน (Course Outline)

2. ด้านการวัดและประเมินผล ประเด็นที่นักศึกษา มีความพึงพอใจมากที่สุด คือ “การวัดและประเมินผลการเรียนของผู้เรียนใช้วิธีการหลากหลาย เช่น การทำรายงาน การทำการบ้าน การทำชิ้นงาน การทดสอบย่อยระหว่างเรียนและการถามตอบในห้องเรียน เป็นต้น” รองลงมาคือการแจ้งเกณฑ์การประเมินผลการเรียนอย่างชัดเจนล่วงหน้า โดยคะแนนความพึงพอใจอยู่ในระดับดี

3. ด้านคุณลักษณะอาจารย์ ประเด็นที่นักศึกษา มีความพึงพอใจมากที่สุด คือ “อาจารย์แต่งกายสุภาพเรียบร้อย เหมาะสม” รองลงมาคือ อาจารย์ใช้วาจาที่สุภาพเหมาะสม

4. ด้านสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ ประเด็นที่นักศึกษา มีความพึงพอใจมากที่สุด คือ “การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ICT) เพื่อช่วยในการสอน เช่น E-learning, E-Library, LMS/LTAS, e-mail, Blog, Facebook, หรือ social network ต่างๆ เป็นต้น”

นอกจากผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ (Quantitative data) ได้แก่ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของนักศึกษา ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน และความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนวิชา IMG 527 การบริหารการดำเนินงานและการผลิต ผู้วิจัยยังใช้วิธีการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ (Qualitative data) โดยการสัมภาษณ์นักศึกษบางส่วนซึ่งเป็นความคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากนักศึกษา สรุปได้ดังนี้

1. เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน

(1) ควรเพิ่มการนำเอาโปรแกรมสำเร็จรูปมาใช้เพื่อการวิเคราะห์ในหัวข้อที่ต้องมีการคำนวณที่มีความซับซ้อน เช่น การพยากรณ์ เป็นต้น

(2) อาจารย์ผู้สอนควรอธิบายซ้ำๆ เพื่อให้นักศึกษาที่ไม่มีพื้นฐานด้านการคำนวณ เช่น ผู้ที่จบทางด้านนิเทศศาสตร์หรือ ศิลปศาสตร์ สามารถทำความเข้าใจในเนื้อหาได้ดีขึ้น

(3) ควรจัดห้องเรียนให้เล็กลงประมาณ 40 คน เพื่อให้นักศึกษาได้มีปฏิสัมพันธ์กับอาจารย์ได้ง่ายขึ้นและเสริมสร้างบรรยากาศในการเรียนให้นำเรียนมากขึ้น

2. เกี่ยวกับการวัดและประเมินผลการเรียน

(1) ควรแนะนำวิธีการวัดและประเมินผลการเรียนว่าจะใช้วิธีการใดบ้าง การตัดเกรดมีกี่เกรด ทำอย่างไร และควรประกาศผลการเรียนในช่วงเวลาที่เหมาะสม

3. เกี่ยวกับอาจารย์ผู้สอน

(1) การจัดให้มีผู้สอนหลายท่าน เป็นสิ่งที่ดีทำให้นักศึกษาได้เรียนรู้ประสบการณ์ของอาจารย์แต่ละท่าน ทำให้ได้รับมุมมองที่หลากหลาย

(2) อาจารย์ที่สอนทุกคน ควรได้ประชุมหรือสื่อสารกันว่า ท่านใดสอนเรื่องอะไรไปแล้วบ้าง และจะเชื่อมโยงกันอย่างไร เพื่อให้การสอนเป็นไปในแนวทางเดียวกัน และนักศึกษาจะได้เข้าใจมากยิ่งขึ้น รวดเร็ว และต่อเนื่อง

(3) อาจารย์ผู้สอนบางท่านไม่ให้ความสำคัญกับนักศึกษา ดูล้ำๆกับเป็นการดูถูกนักศึกษาว่า สอนแล้วทำไมยังไม่รู้เรื่องอีก และบางครั้งก็ใช้คำพูดไม่สุภาพ

4. เกี่ยวกับสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้

(1) นักศึกษามีความชื่นชอบต่อ facebook เพราะเป็นช่องทางที่สามารถให้นักศึกษาเข้าถึงอาจารย์ได้มากที่สุด เช่นมีประเด็นข้อคำถามต่างๆ นักศึกษาสามารถได้รับการตอบสนองที่รวดเร็ว

ตอนที่ 5 ผลการประเมินบริบท ปัจจัยนำเข้า กระบวนการ และผลผลิต และข้อเสนอแนะของการจัดการเรียนการสอนวิชา IMG 527 การบริหารการดำเนินงานและการผลิต

ตารางที่ 7 ผลการประเมินบริบท ปัจจัยนำเข้า กระบวนการ และผลผลิต และข้อเสนอแนะของการจัดการเรียนการสอนวิชา IMG527 การบริหารการดำเนินงานและการผลิต

องค์ประกอบ	ตัวแปร	ผลการประเมิน	ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะ
1. บริบท	1.1 ความต้องการจำเป็นในการเรียนวิชาการบริหารการดำเนินงานการผลิตในการศึกษาระดับปริญญาโทบริหารธุรกิจ	ผ่านเกณฑ์ (มีมติเป็นเอกฉันท์) คณบดี และ ผอ.หลักสูตร MBA เห็นพ้องตรงกันว่า การเรียนวิชาการบริหารการดำเนินงานการผลิตมีความจำเป็นอย่างยิ่งในการศึกษาระดับปริญญาโทบริหารธุรกิจ	- หลักสูตรที่จะปรับปรุงใหม่ ควรคงบรรจุวิชาวิชาการบริหารการดำเนินงานการผลิตไว้ในแผนการศึกษา -ปรับคำอธิบายรายวิชาให้ทันสมัย ให้สอดคล้องกับการผลิตและบริการภายใต้การเปลี่ยนแปลงของเศรษฐกิจของโลก
	1.2 คำอธิบายรายวิชา IMG 527	ผ่านเกณฑ์ ประมาณร้อยละ 90 ที่หัวข้อในคำอธิบายรายวิชาสอดคล้องกับสภาพปัจจุบัน แต่หัวข้อที่กำหนดในคำอธิบายรายวิชายังเป็นคำที่ค่อนข้างเยอะ โดยเฉพาะเป็นเรื่องการวิเคราะห์เชิงปริมาณ	-คำอธิบายรายวิชาในหลักสูตรปรับปรุงใหม่ครั้งต่อไป ควรกำหนดหัวข้อที่สอดคล้องกับการบริหารการผลิตในยุค AEC
	1.3 ความรู้พื้นฐานด้านการบริหารการผลิตของผู้เรียน	ผ่านเกณฑ์ นักศึกษาจำนวน 32 คน (ร้อยละ 80) เคยเรียนวิชานี้มาในระดับปริญญาตรี	-ในการจัดการเรียนการสอนในวิชา IMG527 อาจารย์ผู้สอนควรอธิบายพื้นฐานสำคัญที่ผู้เรียนควรต้องมีให้นักศึกษาทราบก่อน เพื่อให้ทุกคนมีความเข้าใจตรงกัน และเพื่อไปปรับพื้นฐานของนักศึกษาให้อยู่ในระดับเดียวกัน
2. ปัจจัยนำเข้า	2.1 จำนวนอาจารย์ผู้สอนในรายวิชา IMG 527	ผ่านเกณฑ์ รายวิชา IMG527 มีผู้สอน 4 คน (1 คนเป็นอาจารย์ประจำ 1 คน อาจารย์ภายนอก และ 2 คน เป็นผู้ทรงคุณวุฒิจากภายนอก)	-การกำหนดจำนวนอาจารย์ผู้สอนในระดับปริญญาโท ควรทำตามนโยบายของมหาวิทยาลัยศรีปทุม คือ มีอาจารย์ผู้สอน 3 คนต่อ 1 วิชา (ไม่ควรมีเพียง 1 คน ซึ่งน้อยเกินไป หรือ

องค์ประกอบ	ตัวแปร	ผลการประเมิน	ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะ
			<p>4 คนขึ้นไป ซึ่งมากเกินความจำเป็น)</p> <p>-การกำหนดสัดส่วนผู้สอนที่เป็นอาจารย์ประจำกับผู้ที่ทรงคุณวุฒิภายนอก ทำได้อย่างยืดหยุ่นตามความเหมาะสม ขึ้นอยู่กับความพร้อมของมหาวิทยาลัย แต่ควรพิจารณาอาจารย์ประจำภายในที่มีศักยภาพก่อน</p>
	2.2 คุณวุฒิของอาจารย์ผู้สอน	<p>ผ่านเกณฑ์</p> <p>อาจารย์ผู้สอน 2 คน จบปริญญาเอกในสาขาที่เกี่ยวข้องกับวิชา IMG527 และเป็นผู้ที่มีประสบการณ์การสอนวิชานี้มา มากกว่า 5 ปี และวิทยากรผู้ทรงคุณวุฒิ 2 ท่าน ก็เป็นผู้ที่มีประสบการณ์ในการบริหารการดำเนินงานและการผลิต</p>	<p>--ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกที่เชิญมาสอน หากมีประสบการณ์การสอนทางด้านการผลิตมาเป็นเวลานาน จะทำให้สามารถถ่ายทอดประสบการณ์ในเรื่องหาวิชาที่มีความแข็งแกร่งทางวิชาการมากขึ้น</p>
	2.3 ประสบการณ์การสอนของอาจารย์ผู้สอน	<p>ผ่านเกณฑ์</p> <p>อาจารย์ผู้สอน 2 คนและวิทยากร 2 คน เคยสอนวิชาการ IMG527 มาหลายภาคการศึกษาแล้ว</p>	<p>- อาจารย์ประจำมหาวิทยาลัยศรีปทุมที่รับผิดชอบการสอนควรไปอบรมเพิ่มพูนความรู้ทางด้านการบริหารการผลิตจากหน่วยงานภายนอก เพื่อให้อาจารย์ได้พัฒนาตนเอง มีความรอบรู้ในความก้าวหน้าเกี่ยวกับวิชานี้มากขึ้น</p>
2.4 ความพร้อมของโครงการสอน แผนการสอน และเอกสารประกอบการสอน		<p>ผ่านเกณฑ์ (ได้ 9 คะแนนเต็ม)</p> <p>1. โครงการสอน ได้ 3 คะแนน</p> <p>2. แผนการสอน ได้ 3 คะแนน</p> <p>3. เอกสารประกอบการสอน ได้ 3 คะแนน เอกสารทั้ง 3 ประเภท มีความสมบูรณ์</p>	<p>-โครงการสอน แผนการสอน และเอกสารประกอบการสอน ทำโดยอาจารย์ผู้สอนคนเดียว</p> <p>-ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก มักจะเตรียมเอกสารประกอบการสอนมาเอง</p> <p>-ควรมีการประชุมเพื่อวางแผนร่วมกันระหว่างผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกและอาจารย์ประจำ เพื่อกำหนดหัวข้อการสอน และวางแผนการใช้เอกสารประกอบการสอนร่วมกัน</p>

องค์ประกอบ	ตัวแปร	ผลการประเมิน	ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะ
	2.5 การจัดเตรียมสื่อที่ใช้ประกอบการสอน	ผ่านเกณฑ์ ทุกหัวข้อมีการสอนหลัก คือ PowerPoint แต่บางหัวข้ออาจมีเอกสารเพิ่มเติม เช่น โปรแกรม EXCEL .ในการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ เป็นต้น	-มหาวิทยาลัยอาจเตรียมห้องเรียนให้มีอุปกรณ์เทคโนโลยีที่สนับสนุนการสอนของอาจารย์ให้มีความพร้อม เพราะบางครั้งอาจารย์เสียเวลาในการติดตั้งอุปกรณ์นานเกินความจำเป็น และเครื่องฉายแผ่นทึบ
3. กระบวนการ	3.1 วันและช่วงระยะเวลาในการจัดการเรียนการสอนวิชาการสอนวิชา IMG527	ผ่านเกณฑ์ นักศึกษาทุกคน (ร้อยละ 100) เห็นว่าการเรียนในวันเสาร์-อาทิตย์ และการเรียน 6 ชั่วโมงต่อ 1 ครั้งมีความเหมาะสมดีแล้ว	-หลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต ควรเปิดสอนในวันเสาร์-อาทิตย์ต่อไป -ควรกำหนดเวลาเรียนเป็น 6 ชั่วโมงต่อวัน เพื่อเกิดการต่อเนื่อง ดีกว่า 1 วันเรียน 2 วิชา
	3.2 กิจกรรมการเรียนการสอน	ผ่านเกณฑ์ (ได้ 3.94 คะแนน จาก Scoring rubrics จำนวน 4 ระดับ) - นักศึกษาร้อยละ 62.5 เห็นว่ากิจกรรมมีความหลากหลาย น่าสนใจ และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้จริง - นักศึกษาร้อยละ 25.5 เห็นว่ากิจกรรมมีความหลากหลาย น่าสนใจ แต่ยังไม่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้จริง - นักศึกษาร้อยละ 12.5 เห็นว่ากิจกรรมไม่ค่อยหลากหลาย ไม่น่าสนใจ แต่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้บ้าง	-ควรส่งเสริมให้อาจารย์ผู้สอนทั้ง 3 คน จัดให้มีกิจกรรมที่หลากหลายมากยิ่งขึ้น และเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ตลอดจนควรให้นักศึกษาได้ฝึกปฏิบัติการใช้โปรแกรม Excel ในการวิเคราะห์ปัญหาด้านการผลิต และการนำเสนอวิเคราะห์กรณีศึกษา
	3.3 การใช้เทคโนโลยีเพื่อช่วย	ผ่านเกณฑ์ (ได้ 4.32 คะแนน จาก Scoring rubrics จำนวน 3	-ควรส่งเสริมและกระตุ้นให้อาจารย์ผู้สอนทุกคนใช้เทคโนโลยีอย่าง

องค์ประกอบ	ตัวแปร	ผลการประเมิน	ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะ
	ในการสอน	ระดับ) -นักศึกษาร้อยละ 82.5 เห็นว่า อาจารย์ผู้สอนใช้เทคโนโลยีเพื่อ ช่วยในการสอนบ้าง แต่ยังไม่ หลากหลาย -นักศึกษาร้อยละ 12.5 เห็นว่า อาจารย์ผู้สอนใช้เทคโนโลยี อย่างหลากหลายเพื่อช่วยอำนวยความสะดวกในการสอน	หลากหลายเพื่อช่วยอำนวยความสะดวก ในการสอน โดยเฉพาะ ICT เช่น Projector, facebook, EXCEL, LINE
	3.4 ปฏิสัมพันธ์ ระหว่างผู้สอนและผู้เรียน	ผ่านเกณฑ์ (ได้ 3.30 คะแนน จาก Scoring rubrics จำนวน 5 ระดับ) - นักศึกษาร้อยละ 50 เห็นว่า อาจารย์บรรยาย ถามผู้เรียน และเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ ซักถาม และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ อย่างกว้างขวาง ทั้งในห้องเรียน นอกห้องเรียน และผ่านสื่อ ออนไลน์ต่างๆ เช่น Facebook, Blog, Webboard, Email, Social Network ต่างๆ เป็นต้น	-แม้จะผ่านเกณฑ์ แต่ก็ควรส่งเสริมให้มี การสร้างบรรยากาศที่ดีในการเรียนการ สอนให้มากขึ้น เนื่องจากว่า ยังมีนักศึกษา อีกร้อยละ 50 ที่ยังเห็นว่าอาจารย์บรรยาย และถามผู้เรียนบ้าง แต่ไม่บ่อยครั้ง และ การถามผู้เรียนเกิดขึ้นเฉพาะในห้องเรียน เท่านั้น
4. ผลผลิต	4.1 ร้อยละของ นักศึกษาที่เข้าเรียน วิชา IMG527	ผ่านเกณฑ์ -นักศึกษาร้อยละ 80 เข้า ห้องเรียนทุกครั้ง (ครั้งที่ 1-14) -นักศึกษาร้อยละ 62.5 เรียน ผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต (Internet network) -นักศึกษาร้อยละ 87.5 ศึกษาด้วย ตนเอง	-นอกจากการเข้าห้องเรียนแล้ว อาจารย์ ผู้สอนอาจแนะนำให้นักศึกษาได้ไปศึกษา หาความรู้เพิ่มเติมด้วยวิธีการที่ หลากหลาย เช่น การเรียนผ่านสื่อ ออนไลน์ต่างๆ (eLearning) หรือ การศึกษา ค้นคว้า และเรียนรู้ด้วยตนเอง ผ่านการอ่านตำรา หนังสือ บทความต่างๆ
	4.2 ความพึงพอใจ ของนักศึกษาที่มีต่อ การเรียนการสอน วิชา IMG527	ผ่านเกณฑ์ - ในภาพรวม คะแนนการ ประเมินความพึงพอใจของ นักศึกษาที่มีต่อการเรียนการ	-ควรให้นักศึกษาทำการประเมินความพึง พอใจของนักศึกษาทุกภาคการศึกษา ใน หลายช่องทาง เช่น แบบสอบถามในห้อง แบบสอบถามออนไลน์ในระบบ SCMS

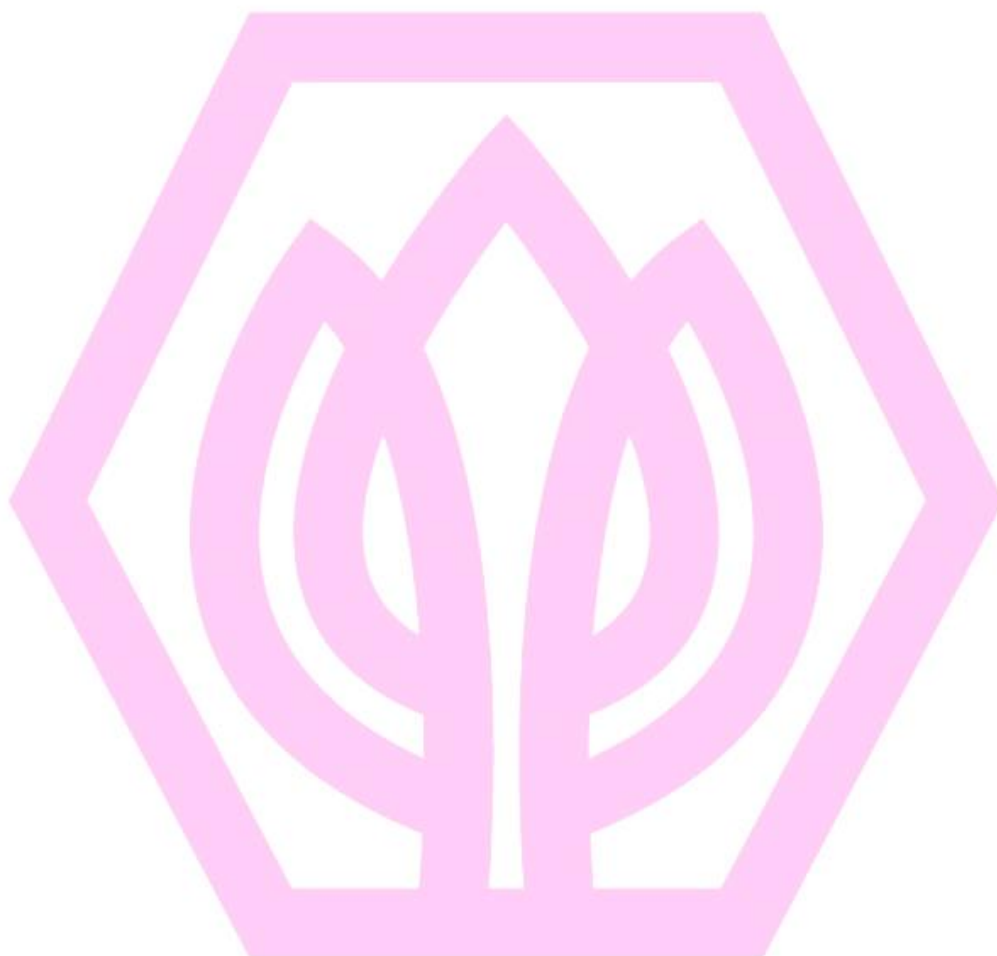
องค์ประกอบ	ตัวแปร	ผลการประเมิน	ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะ
		สอนวิชา IMG527 มีค่าเท่ากับ 4.12 (ระดับดี) - ด้านที่นักศึกษามีความพึงพอใจมากที่สุด คือ ด้านคุณลักษณะอาจารย์ (4.38) รองมาคือด้านสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ (4.04) ด้านการจัดการเรียนการสอน (4.03) และด้านการวัดและประเมินผล (3.82) โดยคะแนนความพึงพอใจในทุกด้านอยู่ในระดับดี	หรือทางสื่อออนไลน์ - ควรพิจารณาวิธีการเชิงคุณภาพมาใช้ในการเก็บข้อมูลความพึงพอใจ เช่น สุ่มนักศึกษามาสัมภาษณ์เพื่อศึกษาความพึงพอใจ เป็นต้น - อาจารย์ผู้สอนควรแจ้ง อธิบาย และใช้วิธีการวัดและประเมินผลการสอนที่หลากหลาย เพื่อให้ นักศึกษาทราบ เข้าใจ และยอมรับในวิธีการวัด ประเมิน และตัดเกรด ที่บริสุทธิ์และยุติธรรม
	4.3 เกรดของนักศึกษาในวิชา IMG 527 ภาคการศึกษาที่ 2/2554	ผ่านเกณฑ์ เกรดเฉลี่ยในวิชา IMG527 สำหรับนักศึกษา จำนวน 63 คน เท่ากับ 3.72	$\geq A$ - (หรือ 3.70)

ผลการประเมินบริบท ปัจจัยนำเข้า กระบวนการ และผลผลิต และข้อเสนอแนะของการจัดการเรียนการสอนวิชา IMG 527 การบริหารการดำเนินงานและการผลิต ในตารางที่ 4.5 จะเห็นได้ว่า ในภาพรวม การประเมินการจัดการเรียนการสอนวิชา IMG527 ผ่านเกณฑ์ในทุกตัวแปร (จำนวน 15 ตัวแปร) ได้แก่ ด้านบริบท (จำนวน 3 ตัวแปร) ด้านปัจจัยนำเข้า (จำนวน 5 ตัวแปร) ด้านกระบวนการ (จำนวน 4 ตัวแปร) และด้านผลผลิต (จำนวน 3 ตัวแปร) อย่างไรก็ตาม แม้ว่าจะผ่านเกณฑ์การประเมินทุกตัวแปร แต่มีบางด้าน และบางตัวแปรที่ควรนำมาพิจารณาเพื่อปรับปรุงต่อไป สรุปได้ดังนี้

1. ด้านบริบท ผ่านเกณฑ์ทุกตัวแปร และไม่มีตัวแปรที่ต้องพิจารณาเป็นพิเศษ
2. ด้านปัจจัยนำเข้า ผ่านเกณฑ์ทุกตัวแปร และมี 4 ตัวแปรที่ควรพิจารณาปรับปรุง ได้แก่ (1) คุณวุฒิของอาจารย์ผู้สอน (2) ประสิทธิภาพการสอนของอาจารย์ผู้สอน (3) ความพร้อมของโครงการสอน แผนการสอน และเอกสารประกอบการสอน และ (4) การจัดเตรียมสื่อที่ใช้ประกอบการสอน

3. ด้านกระบวนการ ผ่านเกณฑ์ทุกตัวแปร และมี 3 ตัวแปรที่ควรพิจารณาปรับปรุง ได้แก่ (1) กิจกรรมการเรียนการสอน (2) การใช้เทคโนโลยีเพื่อช่วยในการสอน และ (3) ปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนและผู้เรียน

4. ด้านผลผลิต ผ่านเกณฑ์ทุกตัวแปร และไม่มีตัวแปรที่ต้องพิจารณาเป็นพิเศษ

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้ถูกสร้างขึ้นมาเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ที่สำคัญ 2 ข้อ คือ (1) เพื่อประเมินการจัดการเรียนการสอนวิชา IMG 527 การบริหารการดำเนินงานและการผลิตภาคการศึกษาที่ 2/2554 และ (2) เพื่อให้ข้อเสนอแนะในการพัฒนาและปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนวิชา IMG 527 การบริหารการดำเนินงานและการผลิต

แหล่งข้อมูลและผู้ให้ข้อมูลในการประเมิน แบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ (1) แหล่งข้อมูลประเภทเอกสาร ได้แก่ หลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต โครงการสอนและแผนการสอนวิชา IMG527 การบริหารการดำเนินงานและการผลิต ภาคการศึกษาที่ 2/2554 และเอกสารประกอบการสอนวิชา IMG 527 การบริหารการดำเนินงานและการผลิต และ (2) แหล่งข้อมูลประเภทบุคคล ได้แก่ คณบดีวิทยาลัยบัณฑิตศึกษาด้านการจัดการ จำนวน 1 คน ผู้อำนวยการหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต จำนวน 1 คน อาจารย์ผู้สอนวิชา IMG527 การบริหารการดำเนินงานและการผลิต ภาคการศึกษาที่ 2/2554 จำนวน 2 คน และนักศึกษาที่ลงทะเบียนในรายวิชา IMG 527 การบริหารการดำเนินงานและการผลิต ภาคการศึกษาที่ 2/2554 จำนวน 40 คน โดยผู้ให้ข้อมูลทุกคนเป็นผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key informant) ที่ได้มาจากวิธีการเลือกแบบใช้วิจารณญาณ (Judgemental or purposive Sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย มีจำนวน 4 ฉบับ โดยพิจารณาตามประเภทของแหล่งข้อมูลหรือผู้ให้ข้อมูลสำคัญในการประเมิน ประกอบด้วย (1) แบบบันทึกข้อมูล (2) แบบสัมภาษณ์ (3) แบบสอบถาม เกี่ยวกับข้อมูลนักศึกษา ความคิดเห็น และความพึงพอใจที่มีต่อการเรียนการสอนวิชา IMG527 การบริหารการดำเนินงานและการผลิต และ (4) แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียน

การวิจัยครั้งนี้ใช้ระยะเวลาจำนวน 6 เดือน (มีนาคม-สิงหาคม 2555) แบ่งออกเป็น 2 ระยะ คือ ระยะที่ 1 ประเมินบริบท ปัจจัยนำเข้า กระบวนการ และผลผลิต และระยะที่ 2 จัดทำข้อเสนอแนะในการพัฒนาและปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนวิชา IMG527 การบริหารการดำเนินงานและการผลิต โดยผู้วิจัยทำหน้าที่เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองจากเอกสารที่เกี่ยวข้องและผู้ให้ข้อมูลสำคัญในการประเมิน

ส่วนสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล สำหรับข้อมูลเชิงปริมาณ ใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive statistics) ได้แก่ ความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ส่วนข้อมูลเชิงคุณภาพ ใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) และการจัดกลุ่มตามประเด็นที่ต้องการศึกษา (Qualitative themes)

สรุปผลการวิจัย

เนื่องจากการวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 2 ข้อดังกล่าวมาในข้างต้น ดังนั้นจึงสามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังต่อไปนี้

1. การประเมินบริบท ปัจจัยนำเข้า กระบวนการ และผลผลิต ของการจัดการเรียนการสอนวิชา IMG 527 การบริหารการดำเนินงานและการผลิต ภาคการศึกษาที่ 2/2554 พบว่าผ่านเกณฑ์ทุกตัวแปร รวมจำนวน 15 ตัวแปร ประกอบด้วย ด้านบริบท จำนวน 3 ตัวแปร ด้านปัจจัยนำเข้า จำนวน 5 ตัวแปร ด้านกระบวนการ จำนวน 4 ตัวแปร และด้านผลผลิต จำนวน 3 ตัวแปร สำหรับด้านและตัวแปรที่ควรนำมาพิจารณาเป็นพิเศษเพื่อปรับปรุงให้ดียิ่งขึ้น มีจำนวน 2 ด้าน ได้แก่ (1) ด้านปัจจัยนำเข้า และ (2) ด้านกระบวนการ สำหรับด้านปัจจัยนำเข้า มี 4 ตัวแปร ได้แก่ (1) คุณวุฒิของอาจารย์ผู้สอน (2) ประสบการณ์การสอนของอาจารย์ผู้สอน (3) ความพร้อมของโครงการสอน แผนการสอน และเอกสารประกอบการสอน และ (4) การจัดเตรียมสื่อที่ใช้ประกอบการสอน ส่วนด้านด้านกระบวนการ มี 3 ตัวแปร ได้แก่ (1) กิจกรรมการเรียนการสอน (2) การใช้เทคโนโลยีเพื่อช่วยในการสอน และ (3) ปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนและผู้เรียน ส่วนด้านบริบทและด้านผลผลิต ผ่านเกณฑ์ทุกตัวแปร และไม่มีตัวแปรใดที่ต้องได้รับการพิจารณาเป็นพิเศษ เนื่องจากผ่านเกณฑ์ทุกประเด็น

2. ข้อเสนอแนะในการพัฒนาและปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนวิชา IMG527 การบริหารการดำเนินงานและการผลิต สรุปได้ดังนี้

2.1 ด้านบริบท (Context)

(1) หลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต ควรยังคงบรรจุวิชาการบริหารการดำเนินงานและการผลิตไว้ในหลักสูตรและแผนการศึกษา

(2) ควรปรับคำอธิบายรายวิชา IMG527 การบริหารการดำเนินงานและการผลิต ในหลักสูตรปรับปรุงครั้งต่อไป ให้มีความทันสมัย ให้สอดคล้องกับความก้าวหน้าของโลกธุรกิจทางด้านการผลิตและการบริการ

(3) เนื่องจากวิชา IMG527 การบริหารการดำเนินงานและการผลิต เป็นวิชาที่ต้องเกี่ยวข้องกับตัวแบบเชิงปริมาณ ดังนั้นอาจารย์ผู้สอนควรทบทวนเนื้อหาด้านการวิเคราะห์เชิง

ปริมาณ (Quantitative analysis)ให้นักศึกษาก่อน เพื่อปรับพื้นฐานของนักศึกษาให้อยู่ในระดับเดียวกัน

2.2 ด้านปัจจัยนำเข้า (Input)

(1) การกำหนดจำนวนอาจารย์ผู้สอนในระดับปริญญาโทและเอก ยังคงควรทำตามนโยบายของมหาวิทยาลัยศรีปทุม คือ จัดให้มีอาจารย์ผู้สอน 3 คนต่อ 1 วิชา โดยให้อาจารย์ประจำมหาวิทยาลัยเป็นเจ้าของวิชา

(2) การเลือกผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก จำนวน 2 คน มาช่วยสอน เพื่อให้นักศึกษาเกิดความเข้าใจว่า องค์การในโลกความเป็นจริงสามารถนำองค์ความรู้เป็นการนำองค์ความรู้วิชานี้ไปประยุกต์ใช้ในการแก้ไขหรือปรับปรุงประสิทธิภาพการผลิตได้อย่างไร จะทำให้อาจารย์มีความแข็งแกร่งทางวิชาการมากขึ้น และนักศึกษาได้เห็นตัวอย่างของการบริหารการดำเนินงานและการผลิตจากผู้เชี่ยวชาญที่มีประสบการณ์ด้านนี้

(3) ควรส่งอาจารย์ประจำวิชา ไปอบรมหรือสัมมนาในหัวข้อใหม่ๆ ที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาวิชานี้ เช่น ระบบการจัดการโซ่อุปทานในยุค AEC เพื่อให้อาจารย์ได้พัฒนาตนเอง มีความรอบรู้ในความก้าวหน้าทางด้านการผลิตและบริการ เนื่องจากคุณวุฒิปริญญาเอกที่จบมา มีสาขาวิชาทางด้านนี้โดยตรง แต่เป็นสาขาวิชาที่เกี่ยวข้องเท่านั้น

(4) ควรมีการประชุมเพื่อวางแผนร่วมกันระหว่างผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก และอาจารย์ประจำวิชา เพื่อกำหนดหัวข้อการสอน และวางแผนการใช้เอกสารประกอบการสอนร่วมกัน

(5) มหาวิทยาลัยควรพิจารณาการบริหารจัดการด้านอุปกรณ์เทคโนโลยีในชั้นเรียนให้มีความพร้อมและมีประสิทธิภาพเพื่อให้อาจารย์ผู้สอนสามารถใช้อุปกรณ์เหล่านั้นให้เหมาะสม

2.3 ด้านกระบวนการ (Process)

(1) ในปีการศึกษา 2555 หลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิตควรเปิดสอนในวันเสาร์-อาทิตย์ต่อไป และควรกำหนดหน่วยกิตในวิชา IMG527 การบริหารการดำเนินงานและการผลิต เท่ากับจำนวน 3 หน่วยกิตเหมือนเดิม โดยการจัดการสอนทั้งวันออกเป็น 2 ช่วงคือเวลา 9.00-12.00 และ 13.00-16.00 น.

(2) ควรส่งเสริมให้อาจารย์ผู้สอนทั้ง 3 คน จัดให้มีกิจกรรมการเรียนการสอนที่หลากหลายมากยิ่งขึ้น และเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ตลอดจนควรให้นักศึกษาได้ฝึกปฏิบัติและทดลองวิเคราะห์ข้อมูลในทุกหัวข้อที่สอน เพื่อจะได้นำไปใช้ได้จริงในงานวิทยานิพนธ์ต่อไป

(3) ควรส่งเสริมและกระตุ้นให้อาจารย์ผู้สอนใช้เทคโนโลยีอย่างหลากหลายเพื่อช่วยอำนวยความสะดวกในการสอน โดยเฉพาะ ICT เช่น Projector, research database, statistical package, e-book, eLearning ฯลฯ และสื่อสังคม (Social media) ต่างๆ เช่น facebook, twitter, blog ฯลฯ

(4) ควรส่งเสริมให้มีการสร้างบรรยากาศที่ดีในการเรียนการสอน อาจารย์ผู้สอนและนักศึกษามีปฏิสัมพันธ์ (Interaction) กันมากขึ้น

2.4 ด้านผลผลิต (Output)

(1) ควรแนะนำให้นักศึกษาได้ไปศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมด้วยวิธีการที่หลากหลาย เช่น การเรียนผ่านสื่อออนไลน์ต่างๆ (eLearning) หรือการศึกษา ค้นคว้า และเรียนรู้ด้วยตนเองผ่านการอ่านตำรา หนังสือ บทความต่างๆ

(2) ควรมีการประเมินความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนวิชา IMG527 การบริหารการดำเนินงานและการผลิต ในทุกปีการศึกษา เพื่อให้ทราบ Feedback และควรพิจารณาวิธีการเชิงคุณภาพมาใช้ในการเก็บข้อมูลความพึงพอใจ เช่น สุ่มนักศึกษามาสัมภาษณ์เพื่อศึกษาความพึงพอใจ เป็นต้น

(3) อาจารย์ผู้สอนควรแจ้ง อธิบาย และใช้วิธีการวัดและประเมินผลการสอนที่หลากหลาย เพื่อให้นักศึกษาทราบ เข้าใจ และยอมรับในวิธีการวัดและประเมินผลที่นำมาใช้ ตลอดจนวิธีการตัดเกรดที่บริสุทธิ์และยุติธรรม

อภิปรายผลการวิจัย

จากการเก็บข้อมูลทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ แล้วมาวิเคราะห์ข้อค้นพบที่ได้ โดยสามารถอภิปรายผลตามข้อค้นพบจากการวิจัย โดยแบ่งออกเป็น 2 ข้อ ดังนี้

1. การประเมินการจัดการเรียนการสอนวิชา IMG527 การบริหารการดำเนินงานและการผลิต โดยการประยุกต์ใช้โมเดล CIPP (Stufflebeam, 1971) และโมเดล UFE (Patton, 1997) ร่วมกัน ถือว่าเป็นการเลือกโมเดลมาใช้ได้อย่างเหมาะสม เนื่องจากครอบคลุมกระบวนการจัดการเรียนการสอน (ก่อน ระหว่าง และหลังการสอน) ตลอดจนครบตามองค์ประกอบของการประเมินที่ดี คือ มีการประเมินความก้าวหน้า (Formative evaluation) และการประเมินสรุปรวม (Summative evaluation) โดยเฉพาะผลการประเมินจะทำให้ได้สารสนเทศที่สำคัญที่นำไปสู่การตัดสินใจต่อไปในปีการศึกษา 2555 (สมหวัง พิธิยานุวัฒน์, 2544; เยาวดี ราชัยกุล วิบูลย์ศรี, 2544) แม้ว่าผลการประเมินบริบท ปัจจัยนำเข้า กระบวนการ และผลผลิต ของการจัดการเรียนการสอนวิชา IMG527 การบริหารการดำเนินงานและการผลิต จะผ่านเกณฑ์ในทุกตัวแปร (15 ตัวแปร) แต่

ก็พบว่า บางด้านไม่จำเป็นต้องนำตัวแปรมาพิจารณาเป็นพิเศษ เนื่องจากผลการดำเนินงานคืออยู่แล้ว ได้แก่ ด้านบริบท และด้านผลผลิต ส่วนด้านที่ควรนำตัวแปรนำมาพิจารณาเป็นพิเศษเพื่อปรับปรุงให้ดียิ่งขึ้น มีจำนวน 2 ด้าน คือ ด้านปัจจัยนำเข้า และด้านกระบวนการ

สำหรับด้านปัจจัยนำเข้า มี 3 ตัวแปร ได้แก่

(1) ประสบการณ์การสอนของอาจารย์ผู้สอน

อาจารย์ผู้สอนจำนวน 4 คน ที่ทำหน้าที่สอนวิชา IMG527 การบริหารการดำเนินงานและการผลิต ในภาคการศึกษาที่ 2/2554 ทุกคนมีประสบการณ์ในการสอนวิชานี้มาเป็นเวลานาน เพียงแต่เป็นการสอนในเชิงทฤษฎีหรือหลักการ ดังนั้น การนำตัวอย่างประเด็นด้านระบบการผลิตสินค้าและบริการของธุรกิจที่เป็นจริงและกรณีศึกษามาให้นักศึกษาได้เรียนรู้และศึกษาวิเคราะห์ เพื่อให้เห็นถึงความสำคัญของวิชานี้ซึ่งเป็นรูปธรรม จึงยังเป็นปัญหา อาจแก้ไขได้โดยผู้สอนอาจต้องทำวิจัยในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับวิชานี้ เช่น สภาพการบริหารจัดการโซ่อุปทานและโลจิสติกในธุรกิจของประเทศไทย เพื่อที่จะได้นำเอาผลการวิจัยจากข้อมูลจริง มาเป็นตัวอย่างหรือกรณีศึกษาเพื่อนำไปสอนให้นักศึกษาได้รับประสบการณ์ที่ตรงกับสาขาวิชาที่เรียน และสามารถนำไปปรับใช้กับงานที่นักศึกษาทำอยู่ได้ต่อไป

อย่างไรก็ตาม นโยบายของมหาวิทยาลัยศรีปทุมที่กำหนดให้การเรียนการสอนในระดับปริญญาโท ควรจัดให้มีอาจารย์ผู้สอน 3 คนต่อ 1 วิชา เป็นสิ่งที่มีความเหมาะสม สอดคล้องกับแนวคิดของการสอนแบบทีม (Team teaching method) (Espinor, 2009; Anderson & Speck, 1998; ศรีวิไล พลมณี, 2542) เพราะนักศึกษาเห็นว่าได้มีโอกาสเรียนรู้และแลกเปลี่ยนประสบการณ์ที่หลากหลายจากผู้เชี่ยวชาญที่มาจากหน่วยงานต่างๆ

(2) ความพร้อมของโครงการสอน แผนการสอน และเอกสารประกอบการสอน

โครงการสอน แผนการสอน และเอกสารประกอบการสอน มีความพร้อมอยู่ในระดับที่สมบูรณ์ แต่ผู้จัดทำยังเป็นอาจารย์ประจำมหาวิทยาลัยที่เป็นเจ้าของวิชาเพียงคนเดียว โดยที่อาจารย์ผู้สอน จำนวน 4 คนไม่มีการประชุม และวางแผนร่วมกัน ทำให้การเรียนการสอนในบางหัวข้อ นักศึกษาไม่สามารถเรียนได้อย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้ จากผลการสัมภาษณ์ พบว่า อาจารย์ผู้สอนบางท่านยังสอนโดยใช้เวลาส่วนมากไปกับขั้นตอนการวิเคราะห์เชิงปริมาณ ทำให้นักศึกษาขาดโอกาสที่จะได้เรียนรู้ด้านการประยุกต์ใช้แนวคิดด้านการบริหารการดำเนินงานและการผลิต

(3) การจัดเตรียมสื่อที่ใช้ประกอบการสอน

สื่อหลักที่ใช้ประกอบการสอน คือ PowerPoint ซึ่งมีข้อดี คือ อาจารย์ไม่เสียเวลาไปกับการเตรียมข้อมูลเพื่อสอนมาก และนักศึกษาเรียนรู้ได้อย่างรวดเร็ว แต่จากการเก็บรวบรวมข้อมูล พบว่า สื่ออื่นๆ เช่น สื่อออนไลน์ โปรแกรมที่ทันสมัยในการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ เป็น

ต้น อาจารย์ผู้สอนยังนำมาใช้น้อย ในปีการศึกษา 2555 ควรจะมีการกระตุ้นให้อาจารย์ผู้สอนประยุกต์ใช้ ICT ให้เป็นประโยชน์ต่อการสอนมากขึ้น สอดคล้องกับอัตลักษณ์ของมหาวิทยาลัยศรีปทุมที่ระบุว่า “โดดเด่นด้านไอซีที (Outstanding in ICT)”

สำหรับด้านกระบวนการ มี 3 ตัวแปร ได้แก่

(1) กิจกรรมการเรียนการสอน

ผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่า อาจารย์ผู้สอนยังไม่ค่อยมีกิจกรรมการเรียนการสอนที่หลากหลาย โดยเฉพาะการจัดการเรียนการสอนแบบเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (Student-centered approach) (เอียน สมิธ และอนงค์ วิเศษสุวรรณ, 2550; กฤษณา คิทธิ, 2547) ซึ่งการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เป็นสาระสำคัญที่ระบุไว้ใน พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 (กระทรวงศึกษาธิการ, 2542) และสถานศึกษาทุกแห่ง ไม่ว่าจะระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน อาชีววะ และอุดมศึกษา จะต้องยึดเป็นแนวทางในการปฏิบัติ อย่างไรก็ตาม ในวิชา IMG527 การบริหารการดำเนินงานและการผลิต อาจารย์ผู้สอนควรมีกิจกรรมที่ส่งเสริมให้นักศึกษาได้ฝึกปฏิบัติให้มากขึ้น โดยให้นักศึกษาได้เรียนรู้ด้วยตนเอง ทดลองด้วยตนเอง จนสุดท้ายค้นพบองค์ความรู้ด้วยตนเอง

(2) การใช้เทคโนโลยีเพื่อช่วยในการสอน

เทคโนโลยีทางการศึกษา (Educational technology) มีความจำเป็น และมีความสำคัญยิ่งต่อการจัดการศึกษาในยุคปัจจุบัน โดยเฉพาะเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (Information and communication technology: ICT) เพื่อการศึกษา มีความสำคัญต่อการจัดการเรียนการสอนในระดับอุดมศึกษา ตามที่ระบุไว้ใน “แผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2554-2556” (สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ และสำนักบริการวิชาการ มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2554) ดังนั้น การเรียนการสอนวิชา IMG527 การบริหารการดำเนินงานและการผลิต จำเป็นต้องส่งเสริมและกระตุ้นให้อาจารย์ผู้สอนใช้เทคโนโลยีสารสนเทศอย่างหลากหลาย เช่น e-book, eLearning, social media (facebook, twitter ฯลฯ) เป็นต้น

(3) ปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนและผู้เรียน

ปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนและผู้เรียน เป็นตัวแปรหนึ่งที่สำคัญที่ส่งผลทำให้การเรียนประสบความสำเร็จ หรือล้มเหลว การสร้างบรรยากาศในการเรียนที่ดี หรือการที่ผู้สอนและผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์ (Interaction) ที่ดีต่อกัน จะช่วยให้ผู้เรียนได้เกิดการเรียนรู้ ที่เกิดจากการเรียนอย่างกระตือรือร้น (Active learning) และรู้ตัว (Self-awareness) (พรนภิส ดาราสว่าง, 2555) ดังนั้น ในการจัดการเรียนการสอนวิชา IMG527 การบริหารการดำเนินงานและการผลิต ในปีการศึกษา 2555 ควรส่งเสริมให้มีการสร้างบรรยากาศที่ดีในการเรียนการสอน โดยอาจารย์ผู้สอนและนักศึกษามีปฏิสัมพันธ์กันมากขึ้น

2. การประเมินบริบท ปัจจัยนำเข้า กระบวนการ และผลผลิตของการจัดการเรียน การสอนวิชา IMG527 การบริหารการดำเนินงานและการผลิต ทำให้ได้ข้อเสนอแนะที่เป็น ประโยชน์ในการจัดการเรียนการสอนในปีการศึกษา 2555 สำหรับข้อเสนอแนะจำนวน 15 ข้อ ได้แก่ ด้านบริบท จำนวน 3 ข้อ ด้านปัจจัยนำเข้า จำนวน 5 ข้อ ด้านกระบวนการ จำนวน 4 ข้อ และ ด้านผลผลิต จำนวน 3 ข้อ จะสำเร็จได้ก็ต่อเมื่อผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องต่างๆ (Stakeholders) ได้แก่ คณะบดีวิทยาลัยบัณฑิตศึกษาด้านการจัดการ ผู้อำนวยการและเลขานุการหลักสูตรบริหารธุรกิจมหา บัณฑิต อาจารย์ประจำหลักสูตร และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง ได้นำผลการประเมินในครั้งนี้ไปวาง แผนการดำเนินงานต่อไปในปีการศึกษา 2555 และมีการติดตามเพื่อนำผลมาใช้ประโยชน์ในการ พัฒนาและปรับปรุงให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

(1) ผลการประเมินบริบท ปัจจัยนำเข้า กระบวนการ และผลผลิตของการ จัดการเรียนการสอนวิชา IMG527 การบริหารการดำเนินงานและการผลิต ควรนำไปใช้ ประกอบการจัดทำแผนการพัฒนาและปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนในวิชา IMG527 การ บริหารการดำเนินงานและการผลิต ในปีการศึกษา 2555 ต่อไป

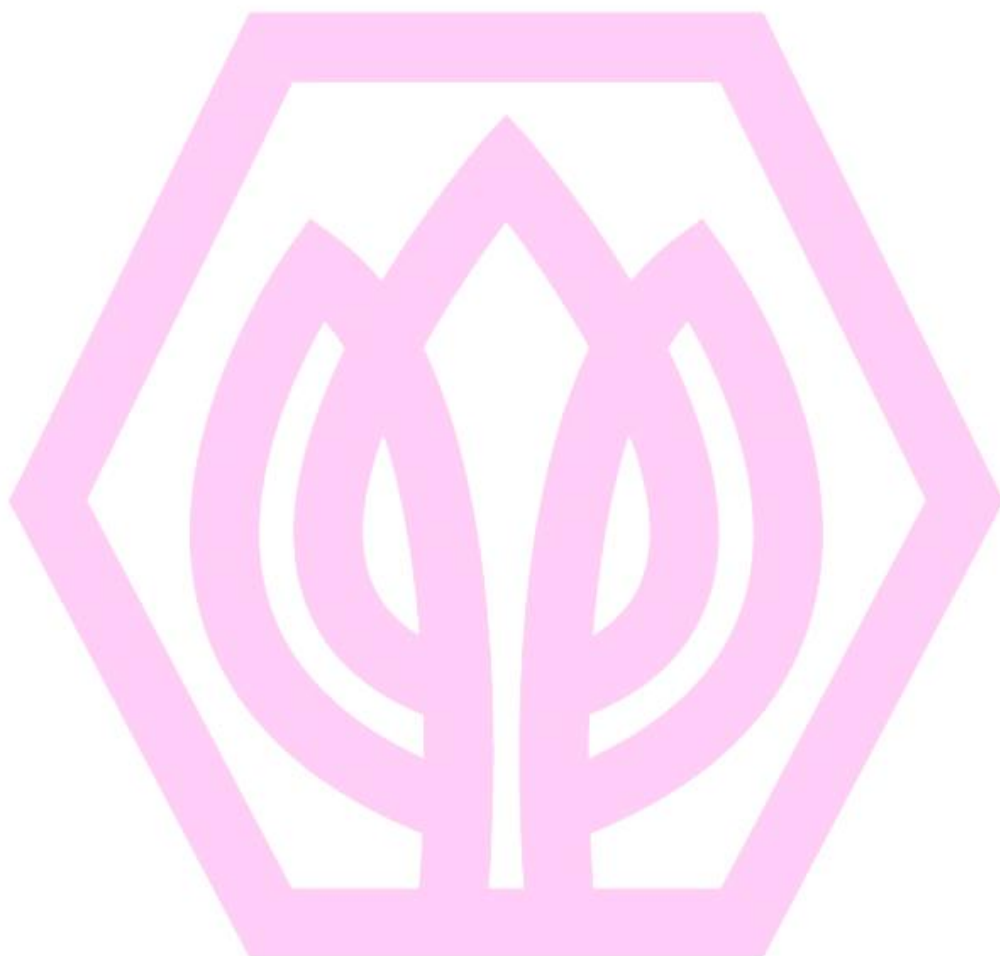
(2) ควรแจ้งผลการประเมินและข้อเสนอแนะให้กับผู้รับผิดชอบได้รับ ทราบ (ในแต่ละด้าน และตัวแปร) และกำหนดให้มีการติดตามผลการดำเนินงานเป็นระยะ

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

(1) ควรทำวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน เฉพาะในด้านปัจจัยนำเข้า และด้านกระบวนการ เนื่องจากเป็นด้านที่มีตัวแปรบางตัว ควรได้รับการพิจารณานำมาพัฒนาหรือ ปรับปรุงให้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น ได้แก่ ด้านปัจจัยนำเข้า ประกอบด้วย คุณวุฒิของอาจารย์ผู้สอน ประสบการณ์การสอนของอาจารย์ผู้สอน ความพร้อมของโครงการสอน แผนการสอน และเอกสาร ประกอบการสอน และการจัดเตรียมสื่อที่ใช้ประกอบการสอน ด้านกระบวนการ ประกอบด้วย กิจกรรมการเรียนการสอน การใช้เทคโนโลยีเพื่อช่วยในการสอน และปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอน และผู้เรียน

(2) ในการพัฒนาหัวข้อวิจัยในครั้งต่อไปสำหรับวิชา IMG527 การบริหาร การดำเนินงานและการผลิต ไม่ควรกำหนดหัวข้อวิจัยในลักษณะการสำรวจสภาพหรือปัญหา แต่ ควรระบุปัญหาให้ชัดเจน และหาวิธีการแก้ไขปัญหาดังนั้น งานวิจัยที่แนะนำให้ทำต่อไป คือ การ

วิจัยเชิงทดลอง (Experimental research) เช่น การทดลองใช้เทคนิคการสอน หรือวิธีการสอนแบบใหม่ๆ ที่ช่วยให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในวิชาการบริหารการดำเนินงานและการผลิตดีขึ้น มีแรงจูงใจในการเรียนเพิ่มมากขึ้น หรือมีความมุ่งมั่นในการเรียนเพิ่มมากขึ้น เป็นต้น

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ (2542). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- เกรียงไกร คล้ายกล้า (2551). อิทธิพลของการสอนงานและการเอื้ออำนวยที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสถิติประยุกต์ทางพฤติกรรมศาสตร์ 1. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสถิติ การศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- กฤษณา คิตติ (2547). การพัฒนารูปแบบการประเมินการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการวัดและประเมินผล การศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- บรรจงเสก ทรัพย์โสภ (2551). ปัจจัยที่ส่งผลต่อความวิตกกังวลในวิชาสถิติ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสถิติของนิสิตคณะครุศาสตร์: การวิเคราะห์กลุ่มพหุ. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรดุษฎี บัณฑิต สาขาวิชาวิธีวิทยาการวิจัยการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พรนภิส ดาราสว่าง (2555). การสร้างบรรยากาศในห้องเรียนที่ช่วยให้นักเรียนเรียนรู้. สืบค้นจากเว็บไซต์ <http://www.moobankru.com/teacharticle1.html> (วันที่ 8 สิงหาคม 2555).
- เยาวดี ราชชัยกุล วิบูลย์ศรี (2544). การประเมินโครงการ: แนวคิดและแนวปฏิบัติ. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ศรีวิไล พลมณี (2542). รายงานการวิจัย เรื่อง การสอนเป็นคณะ (Team Teaching). ภาควิชามัธยมศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- สมคิด พรหมจ้อย (2550). เทคนิคการประเมินโครงการ. นนทบุรี: จตุพรดีไซน์.
- สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ (2544). วิธีวิทยาการประเมินศาสตร์แห่งคุณค่า. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ และสำนักบริการวิชาการ มหาวิทยาลัยศิลปากร (2554). แผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร เพื่อการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2554 -2556. กรุงเทพฯ: สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ร่วมกับสำนักบริการวิชาการ มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- อุทุมพร จามรมาน (2539). การสอนวิชาสถิติการศึกษา. วารสารวิจัยสังคมศาสตร์, มิถุนายน 2539, 7-8. เอียน สมิธ และอนงค์ วิเศษสุวรรณ (2550). การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

(Facilitating Student-Centered Learning). *วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา*, 18 (2), 1-10.

Anderson, R. S. & Speck, B. W. (1998). “Oh what a difference a team makes”: Why team teaching makes a difference, *Teaching and Teacher Education*, 14 (7), 671–686.

Bauwens, J. & Hourcade, J. J. (1995). **Cooperative Teaching: Rebuilding the Schoolhouse for All Students**. Austin, TX: Pro-Ed.

Espinor, D. (2009). **Co Teaching Handbook**. School of Education, Seattle Pacific University.

Patton, M. Q. (1997). **Utilization-Focused Evaluation: the New Century Text**. 3rd ed. California: Sage Publications.

Stufflebeam, D.L. (1971). The relevance of the CIPP evaluation model for educational accountability. *Journal of Research and Development in Education*. 5(1), pp. 19-25.

Stufflebeam, D.L., Gulickson, A. and Wingate, L. (2002). **The Spirit of Consuelo: An Evaluation of Ke Aka Hōona**. The Evaluation Center, Western Michigan University.

Stufflebeam, D.L. & Shinkfield, A. J. (2007). **Evaluation Theory, Models and Applications**. San Francisco: Jossey-Bass.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบบันทึกข้อมูล

[สำหรับผู้วิจัย]

คำชี้แจง

แบบบันทึกข้อมูลฉบับนี้ นำมาใช้เพื่ออำนวยความสะดวกแก่ผู้วิจัยในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแหล่งข้อมูลต่างๆ ที่นำมาใช้เป็นข้อมูลในเชิงประเมิน (ตามตัวแปรที่ศึกษา) โดยข้อมูลที่ได้รับจะนำมาเปรียบเทียบกับเกณฑ์การประเมินเพื่อสรุปผลการประเมินต่อไป

ผู้จัดเก็บข้อมูล: ดร. ณิชฐพันธ์ เผ่าพันธ์ ผู้ช่วยคณบดีวิทยาลัยบัณฑิตศึกษาค้นการจัดการ มหาวิทยาลัยศรีปทุม (บางเขน)
อีเมล natsapun.pa@spu.ac.th

ตัวแปร	แหล่งข้อมูล/ผู้ให้ข้อมูล	เกณฑ์การประเมิน	ข้อมูลผลการดำเนินงาน
1.2 คำอธิบายรายวิชา IMG 527	หลักสูตรฯ (2550), ผู้วิจัย	หัวข้อในคำอธิบายรายวิชา ≥ 80% สอดคล้องกับสภาพปัจจุบัน	
2.1 จำนวนอาจารย์ ผู้สอนในรายวิชา IMG 527	โครงการสอน	1 คน = ไม่เหมาะสม 2-3 คน = เหมาะสม 4 คนขึ้นไป = ไม่เหมาะสม (มากเกินไป)	
2.2 คุณวุฒิของอาจารย์ ผู้สอน	โครงการสอน	100% จบตรงสาขา/เกี่ยวข้อง	
2.3 ประสบการณ์การ สอนของอาจารย์ผู้สอน	อาจารย์ผู้สอน	100% เคยสอนสัทธิมาแล้ว 1 ภาคการศึกษา	
2.4 ความพร้อมของ โครงการสอน แผนการสอน และ เอกสารประกอบการ สอน	โครงการสอน, แผนการสอน, เอกสารประกอบการสอน	โครงการสอน 3=โครงการสอนมีความสมบูรณ์ 2=โครงการสอนไม่สมบูรณ์ 1=ไม่มีโครงการสอน แผนการสอน 3=แผนการสอนมีความสมบูรณ์ 2=แผนการสอนไม่สมบูรณ์ 1=ไม่มีแผนการสอน เอกสารประกอบการสอน 3=เอกสารประกอบการสอนมีความสมบูรณ์ 2=เอกสารประกอบการสอนไม่สมบูรณ์ 1=ไม่มีเอกสารประกอบการสอน	
2.5 การจัดเตรียมสื่อที่ ใช้ประกอบการสอน	แผนการสอน, สื่อการสอน	3=มีสื่อการสอนครบทุกหัวข้อที่สอน 2=มีสื่อการสอนเฉพาะบางหัวข้อที่สอน 1=ไม่มีสื่อการสอน	
4.1 ร้อยละของนักศึกษา ที่เข้าเรียนวิชา IMG527	อาจารย์ผู้สอน	≥ 80% ของเวลาเรียนทั้งหมด (ครั้งที่ 1-14)	
4.3 เกรดของนักศึกษา ในวิชา IMG 527 ภาคการศึกษาที่ 2/2554	อาจารย์ผู้สอน	≥ A- (หรือ 3.70)	

*****

แบบสอบถาม

เพื่อประกอบการประเมินการจัดการเรียนการสอนรายวิชา IMG 527 การบริหารการดำเนินงานและการผลิต หลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต [สำหรับนักศึกษา]

คำชี้แจง

(1) แบบสอบถามฉบับนี้ จัดทำขึ้นเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับนักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนรายวิชา IMG 527 การบริหารการดำเนินงานและการผลิต หลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต ข้อมูลที่ได้รับจะนำมาใช้ประกอบการประเมินการจัดการเรียนการสอนรายวิชา รายวิชา IMG 527 การบริหารการดำเนินงานและการผลิต โดยข้อมูลและสารสนเทศที่ได้รับจะนำมาใช้เป็นส่วนหนึ่งในการปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนรายวิชา IMG 527 การบริหารการดำเนินงานและการผลิต ให้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น

(2) แบบสอบถามฉบับนี้แบ่งออกเป็น 4 ตอน คือ ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน ตอนที่ 3 ความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอน และตอนที่ 4 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

ผู้วิจัย: ดร.ณัฐพันธ์ เผ่าพันธ์ ผู้ช่วยคณบดีฝ่ายวิชาการ วิทยาลัยบัณฑิตศึกษาด้านการจัดการ มหาวิทยาลัยศรีปทุม
(บางเขน)
โทรศัพท์ : 02-579-1111 ต่อ 3008, อีเมล natsapun.pa@spu.ac.th

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

1.1 ท่านเคยเรียนวิชา การบริหารการดำเนินงานและการผลิต มาก่อนหรือไม่ในระดับปริญญาตรี

เคย ไม่เคย

(ถ้าตอบ “ไม่เคย” ข้ามไปตอบข้อที่ 1.3)

1.2 ข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมการเรียน

(1) จำนวนครั้งที่ท่านลงทะเบียนในรายวิชานี้ ครั้งแรก ครั้งที่ 2 มากกว่า 2 ครั้ง

(2) ท่านขาดเรียนวิชานี้จำนวนประมาณกี่ครั้ง ไม่เคยขาดเรียน 1-3 ครั้ง มากกว่า 3 ครั้ง

(3) ท่านเรียนวิชานี้ด้วยวิธีการใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

เข้าห้องเรียน เรียนผ่านเครือข่าย (Internet)

ศึกษาด้วยตนเองด้วยวิธี (โปรดระบุ).....

(4) ท่านได้เข้าร่วมกิจกรรมใดบ้างในการเรียนวิชานี้

ฝึกปฏิบัติการ เข้าร่วมสัมมนา

ทำโครงการ/โครงงาน นำเสนอการศึกษาค้นคว้า

ทำวิจัย อื่นๆ (โปรดระบุ).....

(5) ท่านได้แสดงความคิดเห็นในชั้นเรียนหรือนอกชั้นเรียน มี ไม่มี

(6) ท่านปฏิบัติตามที่ได้รับมอบหมาย ไม่เคยเลย น้อยครั้ง บางครั้ง เสมอ

(7) ท่านตั้งใจ และทุ่มเทในการเรียน ไม่เคยเลย น้อยครั้ง บางครั้ง เสมอ

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน

2.1 วันและช่วงเวลาในการเรียนวิชา IMG 527 การบริหารการดำเนินงานและการผลิต

2.1.1 ท่านคิดว่า การจัดการเรียนการสอน IMG 527 การบริหารการดำเนินงานและการผลิต เหมาะสมหรือไม่

เหมาะสม

ไม่เหมาะสม

เพราะ.....

2.1.2 ท่านคิดว่า การจัดการเรียนการสอนวิชา IMG 527 การบริหารการดำเนินงานและการผลิต เป็นระยะเวลา 3 ชั่วโมง เหมาะสมหรือไม่

เหมาะสม

ไม่เหมาะสม

เพราะ.....

2.2 ท่านมีความคิดเห็นอย่างไรเกี่ยวกับกิจกรรมการเรียนการสอนในวิชา IMG 527 การบริหารการดำเนินงานและการผลิต

กิจกรรมมีความหลากหลาย น่าสนใจ และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้จริง

กิจกรรมมีความหลากหลาย น่าสนใจ แต่ยังไม่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้จริง

กิจกรรมไม่ค่อยหลากหลาย ไม่น่าสนใจ แต่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้บ้าง

กิจกรรมไม่หลากหลาย ไม่น่าสนใจ และไม่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้

2.3 ท่านมีความคิดเห็นอย่างไรเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีเพื่อช่วยในการสอนวิชา IMG 527 การบริหารการดำเนินงานและการผลิต

อาจารย์ผู้สอนใช้เทคโนโลยีอย่างหลากหลายเพื่อช่วยอำนวยความสะดวกในการสอน เช่น Projector, facebook, research database, statistical package ฯลฯ

อาจารย์ผู้สอนใช้เทคโนโลยีเพื่อช่วยในการสอนบ้าง แต่ยังไม่หลากหลาย

อาจารย์ผู้สอนไม่ใช้เทคโนโลยีเพื่อช่วยในการสอนเลย

2.4 ปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนและผู้เรียน

อาจารย์บรรยายอย่างเดียว ไม่มีการใช้คำถามเพื่อกระตุ้นผู้เรียน

อาจารย์บรรยายอย่างเดียว ไม่เคยถามผู้เรียน และจะตอบคำถามเฉพาะเมื่อผู้เรียนถาม

อาจารย์บรรยายและถามผู้เรียนบ้าง แต่ไม่บ่อยครั้ง

อาจารย์บรรยาย ถามผู้เรียน และเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ซักถาม และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ แต่ทำเฉพาะที่มีการเรียนการสอนในห้องเรียนเท่านั้น

อาจารย์บรรยาย ถามผู้เรียน และเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ซักถาม และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ อย่างกว้างขวาง ทั้งในห้องเรียน นอกห้องเรียน และผ่านสื่อออนไลน์ต่างๆ เช่น Facebook, Blog, Webboard, Email, Social Network ต่างๆ เป็นต้น

ตอนที่ 3 ความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนวิชา IMG 527 การบริหารการดำเนินงาน และการผลิต

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องตามความเป็นจริง

เกณฑ์ประเมิน 5=พึงพอใจมากที่สุด, 4=พึงพอใจมาก, 3=พึงพอใจปานกลาง, 2=พึงพอใจน้อย, 1=ไม่พึงพอใจเลย

ประเด็น	ระดับความพึงพอใจ				
	5	4	3	2	1
1. ด้านการจัดการเรียนการสอน					
1.1. การอธิบายและชี้แจงวัตถุประสงค์ของการสอนไว้อย่างชัดเจน เช่น ในครั้งแรกของการสอนมีการอธิบายโครงการสอน กิจกรรมการเรียนการสอน วิธีการวัดและประเมินผล เป็นต้น					
1.2. การใช้วิธีสอนที่หลากหลายเหมาะสมกับเนื้อหาวิชา เพื่อให้นักศึกษาเข้าใจเนื้อหามากขึ้นเช่น การบรรยายเนื้อหา การยกตัวอย่าง การสาธิต และการให้ฝึกปฏิบัติ					
1.3 เนื้อหาในรายวิชาตรงตามที่กำหนดไว้ใน โครงการสอน (Course Outline)					
1.4 การสอนมุ่งเน้นให้นักศึกษาทำในสิ่งที่ถูกต้อง และมีคุณธรรมจริยธรรม					
2. ด้านการวัดและประเมินผล					
2.1 การแจ้งเกณฑ์การประเมินผลการเรียนอย่างชัดเจนล่วงหน้า					
2.2 การวัดและประเมินผลการเรียนของผู้เรียนใช้วิธีการหลากหลาย เช่น การทำรายงาน การทำการบ้าน การทำชิ้นงาน การทดสอบย่อยระหว่างเรียนและการถามตอบในห้องเรียน เป็นต้น					
2.3 การแจ้งผลการประเมินการเรียนรู้ให้ผู้เรียนทราบพร้อมทั้งอธิบายคำตอบ เช่น เฉลยข้อสอบ เฉลยการบ้าน ให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงชิ้นงาน เป็นต้น					
3. ด้านคุณลักษณะอาจารย์					
3.1 อาจารย์เข้าสอนและเลิกสอนตรงเวลา					
3.2 อาจารย์ใช้วาจาที่สุภาพเหมาะสม					
3.3 อาจารย์แต่งกายสุภาพเรียบร้อย เหมาะสม					
3.4 อาจารย์เปิดโอกาสให้นักศึกษาได้เข้าพบเพื่อปรึกษาหารือและให้คำแนะนำ					
4. ด้านสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้					
4.1 การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ICT) เพื่อช่วยในการสอน เช่น E-learning, E-Library, LMS/LTAS, e-mail, Blog, Facebook, หรือ social network ต่างๆ เป็นต้น					
4.2 การแนะนำหนังสือ แหล่งค้นคว้าเพิ่มเติม และ Website เพื่อศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง					

ตอนที่ 4 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ (เพิ่มเติม)

4.1 เกี่ยวกับ การจัดการเรียนการสอน

.....

.....

.....

4.2 เกี่ยวกับการวัดและประเมินผลการเรียน

.....

.....

.....

4.3 เกี่ยวกับอาจารย์ผู้สอน

.....

.....

.....

4.4 เกี่ยวกับสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้

.....

.....

.....

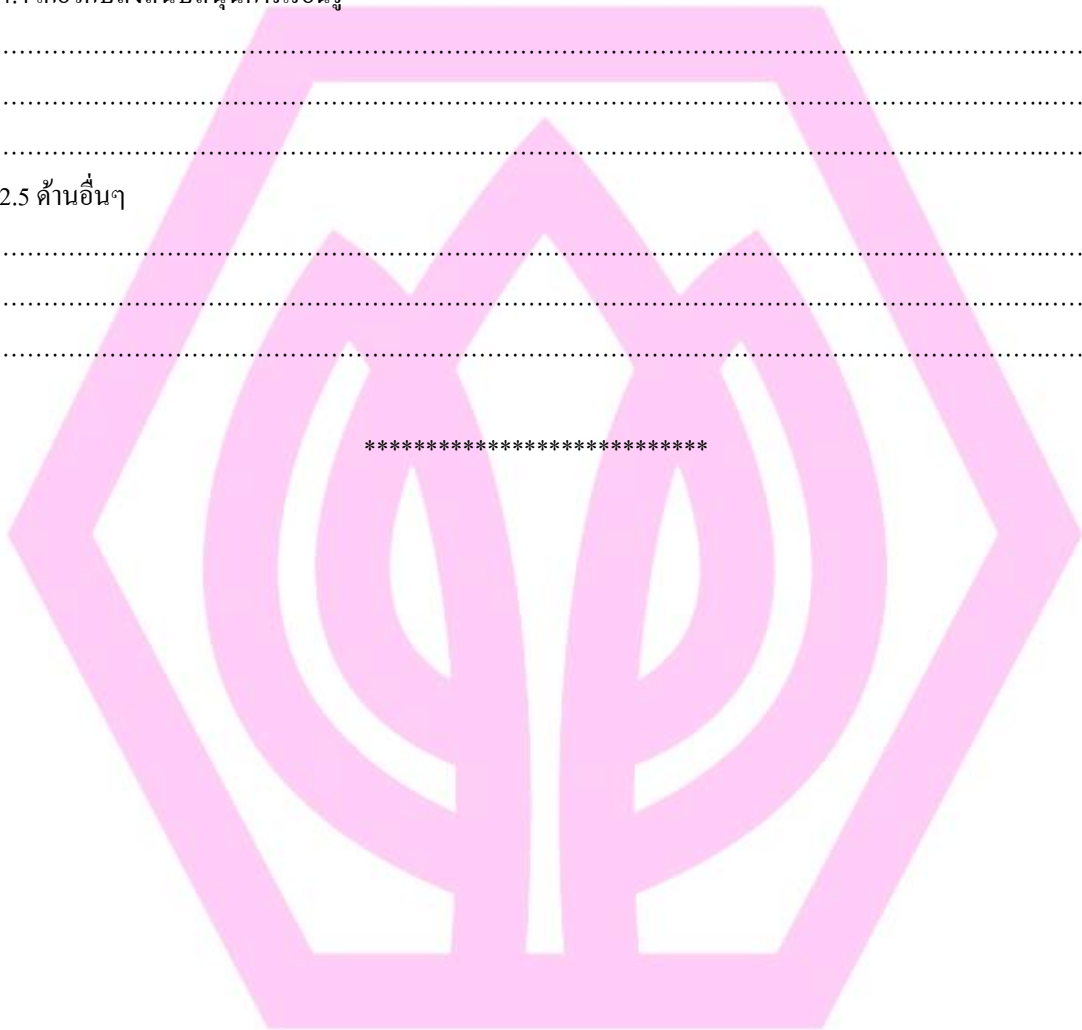
2.5 ด้านอื่นๆ

.....

.....

.....

*****

แบบสัมภาษณ์

เรื่อง ความต้องการจำเป็นในการเรียนวิชารายวิชา IMG 527 การบริหารการดำเนินงานและการผลิต หลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต
[สำหรับผู้วิจัย]

คำชี้แจง

(1) แบบสัมภาษณ์ฉบับนี้ จัดทำขึ้นเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการจำเป็นในการเรียนรายวิชา IMG 527 การบริหารการดำเนินงานและการผลิต หลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะที่ได้รับจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการประเมินและปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนรายวิชา IMG 527 การบริหารการดำเนินงานและการผลิต หลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต ต่อไป

(2) แบบสัมภาษณ์ฉบับนี้แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ ตอนที่ 1 ประเด็นการสัมภาษณ์ และตอนที่ 2 ข้อเสนอแนะ

ผู้สัมภาษณ์: ดร. ณัฐสพันธ์ เผ่าพันธ์ ผู้ช่วยคณบดีฝ่ายวิชาการ วิทยาลัยบัณฑิตศึกษาด้านการจัดการ มหาวิทยาลัยศรีปทุม
(บางเขน)

โทรศัพท์ : 02-579-1111 ต่อ 3008, อีเมล natsapun.pa@spu.ac.th

ผู้ให้สัมภาษณ์: [ ] คณบดีฝ่ายวิชาการวิทยาลัยบัณฑิตศึกษาด้านการจัดการ [ ] ผู้อำนวยการหลักสูตร MBA

วันที่: ..... เวลา: .....

ตอนที่ 1 ประเด็นการสัมภาษณ์

ที่	คำถาม	บันทึกการสัมภาษณ์
1	ท่านคิดว่าวิชาการบริหารการดำเนินงานและการผลิต มีความจำเป็นหรือไม่ในการเรียนระดับปริญญาโท จงให้เหตุผล	[ ] มี [ ] ไม่มี ....
2	ท่านคิดว่า ควรบูรณาการวิชาการบริหารการดำเนินงานและการผลิต กับวิชาการวิเคราะห์เชิงปริมาณเป็นวิชาเดียวหรือไม่ในการเรียนระดับปริญญาโท? จงให้เหตุผล	[ ] ควร [ ] ไม่ควร ....
3	จากคำกล่าวที่ว่า “นักศึกษาปริญญาโทควรเรียนวิชาการวิเคราะห์เชิงปริมาณก่อนวิชาการบริหารการดำเนินงานและการผลิต” ท่านเห็นด้วยหรือไม่ จงให้เหตุผล	[ ] เห็นด้วย [ ] ไม่เห็นด้วย ....

ที่	คำถาม	บันทึกการสัมภาษณ์
		....

ตอนที่ 2 ข้อเสนอแนะ

2.1 ท่านมีความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะอย่างไรในการจัดการเรียนการสอนการบริหารการดำเนินงานและการผลิต ในระดับปริญญาโท

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

2.2 ท่านคิดว่า ควรมีการปรับคำอธิบายรายวิชาหรือไม่ (วิชา IMG527 การบริหารการดำเนินงานและการผลิต) เพื่อให้สอดคล้องกับแนวโน้มของการทำวิจัยในปัจจุบัน โปรดให้ข้อเสนอแนะ

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

*****

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ-นามสกุล	ดร.ณัฐพันธ์ เฝ้าพันธ์
วัน เดือน ปี เกิด	21 ตุลาคม 2509
สถานที่เกิด	ยโสธร
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	41/183 หมู่บ้านแมกไม้ ถนนเพิ่มสิน แขวงคลองถนน เขตสายไหม กทม 10220
ตำแหน่งปัจจุบัน	ผู้ช่วยคณบดีวิทยาลัยบัณฑิตศึกษาด้านการจัดการ และ ผู้อำนวยการหลักสูตร บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	วิทยาลัยบัณฑิตศึกษาด้านการจัดการ มหาวิทยาลัยศรีปทุม (บางเขน) 61 ถนนพหลโยธิน เขตจตุจักร กรุงเทพฯ 10900